

KADERNOTA 2020

MEIERIJSTAD

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	3
AANBIEDING	5
SAMEN ZETTEN WE ONS IN VOOR MEIERIJSTAD	7
POSITIONERING	7
ONZE INWONERS AAN ZET IN HUN BUURT, WIJK OF DORP	8
EEN VEILIG MEIERIJSTAD	8
WERKEN AAN BEREIKBAARHEID EN VEILIGHEID VAN DE OPENBARE RUIMTE	9
WERKEN VANUIT DE SAMENLEVING	10
SAMEN STERK VOOR EEN GEZONDE LOKALE EN REGIONALE ECONOMIE	10
SAMEN GEZOND	11
MEIERIJSTAD SPORTIEF IN BEWEGING	12
RUIMTELIJKE ONTWIKKELING - OP STOOM VOOR DE OMGEVINGSWET	12
ER VOOR ELKAAR ZIJN IN MEIERIJSTAD	13
TOERISTISCHE EN RECREATIEVE KANSEN	14
BIJZONDER PERSOONLIJKE DIENSTVERLENING	14
EEN RIJK CULTUUR- EN KUNSTKLIMAAT	14
DUURZAAM MEIERIJSTAD, NU EN LATER	15
SAMEN INVESTEREN IN ONDERWIJS EN ONDERWIJSHUISVESTING	16
KADERNOTA 2020 (FINANCIEEL)	18
Inleiding	18
Financieel meerjarenbeeld bestaand beleid	19
Ontwikkelingen kadernota 2020	20
Reserves & Weerstandsvermogen en risicobeheersing	26
Financiële vertaling van kadernota naar programmabegroting	28
BIJLAGEN	29
Bijlage 1 Ontwikkelambities investeringen 2020	29
Bijlage 2 Ontwikkelambities bestedingen 2020	32
Bijlage 3 Overzicht wijziging in budgetten (bestaand beleid)	36
Bijlage 4 Overzicht van ombuigingskeuzes 2020 e.v.	38
Bijlage 5 Vervangingsinvesteringen 2020	40
Bijlage 6 Meerjarig investeringsprogramma 2021-2023	42
Bijlage 7 (Financieel) technische uitgangspunten begroting 2020-2023	43

AANBIEDING

Hierbij bieden we u de kadernota 2020 aan. In ons collegewerkprogramma 'Meerijstad zijn we samen' staat beschreven welke ambities we de komende jaren willen waarmaken. We willen woorden in daden omzetten en dat blijkt ook uit deze kadernota 2020. De kadernota beschrijft wat we gaan doen om onze ambities waar te maken. Om ervoor te zorgen dat het goed wonen, werken en leven blijft in Meerijstad. Dat willen we samen met u als gemeenteraad, onze inwoners, wijk- en dorpsraden, ondernemers en de vele vrijwilligers doen. Elke dag zetten we ons samen in voor Meerijstad.

College van Burgemeester en Wethouders van Meerijstad

SAMEN ZETTEN WE ONS IN VOOR MEIERIJSTAD

Zonder compleet te zijn, hebben we voor u de belangrijkste thema's eruit gelicht.

POSITIONERING

Meierijstad neemt een sterkere positie in onze regio, maar ook daarbuiten. We investeren bewust in het versterken en verbreden van ons netwerk en werken aan verbinding. We behoren samen met andere middelgrote steden tot de trekkers van de Brabantse economie en vormen het scharnierpunt tussen AgriFood Capital (Noordoost-Brabant) en Brainport (Metropool Regio Eindhoven).

- Met die uitdagende positie van Meierijstad willen we kansen en mogelijkheden benutten op regionaal en (inter-)nationaal niveau. Onze bestuurders nemen nadrukkelijk deel of bekleden functies in samenwerkingsverbanden.
- We zijn een bestuurskrachtige en duurzame gemeente die actief bijdraagt aan oplossingen van maatschappelijke opgaven en taken in de regio Noordoost-Brabant. Men verwacht van Meierijstad ook die rol van betekenis bij het realiseren van belangrijke provinciale ambities.
- Door proactief te investeren in onze relaties en netwerken kunnen we onze ambities verbinden aan die van anderen en deze samen krachtiger realiseren. Deze ambities liggen op participatie, leefbaarheid, gezondheid, duurzaamheid en innovatie.
- Daarom initiëren of stimuleren wij ook jaarlijks 1 of 2 aansprekende evenementen die een bijdrage leveren aan onze ambities of ons kansen bieden ons netwerk te verstevigen.
- Dat werken aan verbinding geldt ook binnen onze gemeente. Onze dertien kernen, ieder met hun eigen identiteit, kunnen samen voor nog meer slagkracht zorgen in Meierijstad. Om aan dat gevoel van verbondenheid te werken faciliteert de gemeente Meierijstad initiatieven die bijdragen aan de verbinding.
- Meierijstad heeft het citymarketingbeleid Made in Meierijstad vorm gegeven. Meierijstad wil zich profileren als een ondernemende gemeente waar het prettig wonen, werken en leven is. Het accent ligt op Food x Cultuur. De citymarketing van Meierijstad richt zich vooral op (jong) talent, gezinnen met kinderen en toeristen en recreanten. De campagne wordt vorm gegeven samen met inwoners, ondernemers en stakeholders.
- In 2020 zijn we gastregio voor de Landschapstriënnale 2020. Door dit evenement komen Meierijstad en haar landschappen in het buitengebied positief in beeld; voor de bewoners en daarbuiten die van het landschap willen genieten en voor (recreatieve) ondernemers die het landschap gebruiken. Inmiddels zijn we aan de slag met de voorbereiding en organisatie ervan.

ONZE INWONERS AAN ZET IN HUN BUURT, WIJK OF DORP

In Meierijstad is er ruimte om invulling te geven aan die verschillende behoeften. We geven daarom, samen met onze inwoners, verder invulling aan wat zij als leefbaar ervaren en wat hiervoor nodig en mogelijk is. Daarbij kan het gaan om de beleving van de fysieke woonomgeving (de kwaliteit van de openbare ruimte en voorzieningen), maar ook over de sociale woonomgeving (het contact tussen buurtbewoners, gevoelens van saamhorigheid en inzet voor de omgeving en elkaar). Ook de beleving van veiligheid, criminaliteit en overlast maakt onderdeel uit van het begrip leefbaarheid.

- In 2020 kijken we o.a. samen met de dorps- en wijkraden en maatschappelijke partners waar en hoe we de leefbaarheid en veiligheid in Meierijstad kunnen versterken, zodat die nog beter aansluit bij de wensen en behoeften van de inwoners. In 2019 wordt een enquête uitgezet onder 19.000 inwoners waarin wordt gevraagd naar hun beleving van leefbaarheid in hun woonomgeving. Met de uitkomsten ontstaat een representatief beeld van de leefbaarheidsbeleving van zo'n 40 gebieden in Meierijstad. De resultaten van deze enquête vormen samen met beschikbare cijfers over de leefbaarheid de ingrediënten voor de leefbaarheidsmonitor in Meierijstad. De monitor komt eind 2019 beschikbaar. De daaropvolgende meting vindt twee jaar later plaats.
- Om de leefbaarheid in onze dorpen en kernen te stimuleren kunnen inwoners met ideeën of plannen voor een activiteit die hier actief aan bijdraagt ook in 2020 weer een beroep doen op een bijdrage uit het leefbaarheidsbudget.

EEN VEILIG MEIERIJSTAD

Fijn wonen is ook veilig wonen. Een veilige leefomgeving is voor iedereen belangrijk, zowel in wijken, buurten, dorpen als op bedrijventerreinen. Als gemeente zetten we ons hier collectief voor in, samen met onze veiligheidspartners, inwoners, scholen, instellingen en bedrijven. Samen zorgen we voor een veilige gemeente Meierijstad.

- In 2020 versterken we de samenwerking tussen de BOA's en de politie in Meierijstad. We vinden de nabijheid, herkenbaarheid en aanspreekbaarheid van de politie en BOA's belangrijk en proberen die zo veel mogelijk te vergroten.
- In ons Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022 staan de strategische doelen en prioriteiten op het gebied van (sociale) veiligheid. We zetten vooral in op de aanpak van ondermijning, High Impact Crime (woninginbraken, geweld en overvallen) en informatieveiligheid. Het belang van informatieveiligheid en privacy is belangrijk en we investeren in kennis op dat gebied. Daarnaast is de verbinding tussen zorg en veiligheid (zie onderstaand) belangrijk. Door op deze thema's samen te werken met onze partners op het gebied van veiligheid en zorg kunnen we het verschil maken.
- Steeds vaker zien we een opeenstapeling van persoonlijke problemen bij hulpbehoevende inwoners, zoals psychische klachten, een verstandelijke beperking of een verslaving. Vaak zijn deze mensen niet voldoende in staat om hun situatie zelf te veranderen. Soms zijn de problemen zó groot dat dit een gevaar betekent voor henzelf of hun omgeving. Dit zorgt voor overlast en veiligheidsproblemen. Ook is er grote kans dat ze zelf slachtoffer van misbruik of criminaliteit worden. Ook binnen de visie op Sociaal Domein is de verbinding tussen Zorg en Veiligheid dus een thema. Steeds meer taken op het snijvlak tussen zorg en veiligheid liggen op basis van nieuwe wetgeving bij gemeenten. Vanaf 2020 is het voor inwoners mogelijk om het College te vragen onderzoek te doen naar verplichte geestelijke gezondheidszorg, als ze zich zorgen maken om iemand in hun omgeving (Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg). Vanaf dan is het ook mogelijk om beveiligde zorg te geven aan mensen met gevaarlijk gedrag, veroorzaakt door bijvoorbeeld een psychische stoornis of verstandelijke beperking (Ketenveldnorm). Deze taken vragen - onder andere - om een 24/7 bereikbaarheid (meldpunt) van de gemeentelijke organisatie.

WERKEN AAN BEREIKBAARHEID EN VEILIGHEID VAN DE OPENBARE RUIMTE

Meerijstad is een sterk regionaal economisch centrum langs de A50, de N279 en de Zuid Willemsvaart. We zetten vol in op een optimale bereikbaarheid van de vele kernen, wijken en bedrijventerreinen. We stimuleren duurzame mobiliteit. Als gemeente zetten we ons in voor een verbetering van de verkeersveiligheid, bereikbaarheid en toegankelijkheid voor alle weggebruikers; binnen de bebouwde kom en in het buitengebied. Een aangename, schone, goed onderhouden en veilige openbare ruimte draagt bij aan de vergroting van de leefbaarheid. Ook in 2020 werken we aan deze doelstellingen met de volgende maatregelen:

- Het provinciaal inpassingsplan (PIP) voor de N279 Veghel-Asten is vastgesteld, nog niet onherroepelijk. In aanvulling op de opwaardering van deze weg, geven we samen met de Provincie een kwaliteitsimpuls aan de dorpsentree van Keldonk. We investeren in het tracégedeelte ter hoogte van Veghel voor: de uitwerking van gelijkvloerse kruisingen, de bereikbaarheid van de aanliggende bedrijven, de uitwerking van de geluidsbescherming en inpassingsmaatregelen ten behoeve van de woonwijken Veghel-Zuid en de Leest.
- We gaan verder met de voorbereiding van de nieuwe verbindingsweg tussen de N279 afslag Keldonk en de bedrijventerreinen in Veghel-zuidwest. We verbeteren hiermee de bereikbaarheid van de bedrijventerreinen Doornhoek, Foodpark en de Dubbelen en vergroten de leefbaarheid op de alternatieve routes. In 2019 stellen we de Milieu Effect Rapportage op. In 2020 stellen we het voorkeursalternatief vast en werken dat verder uit.
- We verkennen de haalbaarheid van een zogenaamde smart hub. Eerder onderzoek wijst uit dat aanleg en exploitatie van een centrale vrachtwagenvoorziening niet haalbaar is. Daarnaast kan op basis van objectief onderzoek worden geconcludeerd dat de lokale omvang van de problematiek ten aanzien van het vrachtwagen parkeren niet zo groot is, als in eerste instantie werd gedacht. Een 'smart hub' is een locatie waar meerdere vervoersvormen samen komen, deelsystemen beschikbaar zijn, groot-schalig parkeren mogelijk is en data/ informatie beschikbaar is. Met een smart hub willen we het aantal verkeersbewegingen in centrumgebieden/ steden en bedrijventerreinen verminderen en mensen "verleiden" om (gedeeltelijk) op een andere manier te reizen. Binnen een 'smart hub' kunnen diverse functies worden gecombineerd, waaronder ook parkeren voor personen- en vrachtwagens.
- We bereiden de aanleg van de snelfietsroute Veghel-Uden in 2020 verder voor. In 2020 maken we een start met de daadwerkelijke aanleg van de route. We faciliteren werkgevers om meer aan duurzame mobiliteit (o.a. fietsgebruik) te doen.
- In 2020 willen we starten met de verbetering van de onderdoorgang voor fietsers van de A50 bij Sint-Oedenrode. Daarbij creëren we een (toeristisch-recreatieve) verbinding met het Bolckpad en optimaliseren we de verbinding met de Kerkdijk-Zuid.
- Ook in 2020 treffen we maatregelen in het kader van het uitvoeringsprogramma mobiliteit zoals de aanleg van vrijliggende fietspaden en fietsstraten en herinrichting van een weg of kruispunt. Deze maatregelen zijn vooral gericht op het verbeteren van de verkeersveiligheid.
- Verkeersmaatregelen, zoals de voorrang op rotondes gaan we meer uniform uitvoeren, volgens de landelijke richtlijnen van het CROW. Hiermee werken we aan het verbeteren van de verkeersveiligheid.
- We ondersteunen het provinciaal beleid: Help Brabant mee op weg naar nul verkeersdoden. Naast maatregelen aan de weg faciliteren we in 2020 ook organisaties bij het uitvoeren van mensgerichte maatregelen verkeersveiligheid zoals scootmobiel cursussen.
- Voor het beheer- en onderhoud van wegen, bruggen en tunnels hebben we meerjarige beheerprogramma's opgesteld. Op basis daarvan plegen we in 2020 onderhoud aan de verhardingen. Op een aantal locaties vinden reconstructies en/of herinrichtingen van verhardingen plaats. De plannen hiervoor maken we samen met bewoners en ondernemers.
- Voor het beheer en onderhoud van de openbare verlichting werken we sinds 2019 met een meerjarig beheerprogramma. Vervanging van openbare verlichting in 2020 doen we op basis van een duurzaam vervangingsprogramma; dat wil zeggen dat we de vervangingsinvestering terug verdienen door een besparing op de energiekosten.

- Op een aantal locaties gaan we, vooruitlopend op het inspectieprogramma, over tot renovatie van belangrijke groenstructuren. In 2020 gaat het om de laanbeplanting met essen aan de Udenseweg in Veghel en de monumentale eiken in het historisch kasteelpark Henkenshage in Sint-Oedenrode. De bomen hebben een slechte conditie als gevolg van de levensduur en bodemgesteldheid.
- In 2020 inventariseren we wat de behoeften van organisatoren van evenementen zijn. Ons streven is in elke kern minimaal één locatie beschikbaar te hebben voor evenementen, die adequaat ingericht is om evenementen goed te faciliteren. Daarbij kijken we, naast water en elektra ook naar zaken als verlichting, afvalbakken, toegankelijkheid en duurzaamheid.

WERKEN VANUIT DE SAMENLEVING

Onze basis is gezond vertrouwen in onze inwoners en partners. Samen maken we Meierijstad! Daarom werkt Meierijstad samen met inwoners, organisaties, ondernemers en verenigingen om innovatieve en creatieve antwoorden te geven op diverse vraagstukken.

Participatie is één van de leidende thema's in Meierijstad, ook in deze kadernota. We beseffen dat verbinden, experimenteren en leren daarbij hoort, want we willen daarin stappen vooruit zetten, samen met anderen. In onze samenwerking gaan we uit van een goed en gelijkwaardig partnerschap, gebaseerd op wederzijds vertrouwen- waarbij de rollen en wederzijdse verwachtingen helder zijn.

- We willen de samenleving verleiden om samen met ons de uitdagingen in de maatschappij vorm te geven.
- Onze interne organisatie vormen we naar een organisatie die van buiten naar binnen denkt.
- Ook leren we samen met de gemeenteraad aan de hand van het startgesprek: over burgerparticipatie bij beleids- en besluitvorming (pilot in 2019 en 2020). In het startgesprek bespreekt de raad samen met de betrokken ambtenaren, de portefeuillehouder en geïnteresseerde andere betrokkenen over de kaders van burgerparticipatie in het voorliggende participatieproces.
- We bieden inwoners ruimte voor eigen initiatieven en stimuleren dit. Geen enkel initiatief is hetzelfde, maar ze mogen allemaal rekenen op een op maat gerichte ondersteuning.
- We benutten en waarderen de enorme betrokkenheid van bijvoorbeeld onze wijk- en dorpsraden, de sportraad, adviesraad sociaal domein en het Platform Ondernemend Meierijstad en het platform Erfgoed Meierijstad.
- In het kader van 'participeren en leren' is in 2019 door adviesbureau Berenschot en de Erasmusuniversiteit een onderzoek uitgevoerd naar drie cases van burgerparticipatie in Meierijstad. Met de uitkomsten en adviezen uit dit onderzoek gaan we een volgende verbeterslag maken in het participatief werken in Meierijstad.
- In 2020 kunnen we aan de slag met het resultaat vanuit een strategische denkgroep: de Raad van Verbeelding. Deze Raad van Verbeelding, bestaande uit prominenten die binding hebben met onze gemeente, denkt met ons mee over toekomstig Meierijstad: waar liggen onze kansen en ontwikkelmogelijkheden voor de periode 2020 - 2050. De resultaten vormen een "Inspiratieboek Meierijstad 2050". Dit inspiratieboek geeft inzicht en richting om samen met bestuur en inwoners de strategische agenda voor Meierijstad te kunnen bepalen.

SAMEN STERK VOOR EEN GEZONDE LOKALE EN REGIONALE ECONOMIE

Meierijstad is een gemeente die staat voor bedrijvigheid, werkgelegenheid en innovatie.

Het kent een sterke lokale en regionale economie en een sterk vestigingsklimaat voor (inter)nationale bedrijven in agrifood, logistiek en hoogwaardige maakindustrie én midden- en kleinbedrijf. Familiebedrijven en coöperaties als Jumbo, Vanderlande, Agrifirm, Friesland Campina en Sligro zijn hier uitgegroeid tot multinationals.

Samen met andere middelgrote steden behoort Meierijstad tot de trekkers van de Brabantse economie. Meierijstad is het hart van AgriFood Capital en schakel naar Brainport Eindhoven. En centraal gelegen in de grote economische driehoek Randstad- Ruhrgebied - Vlaamse Ruit. Deze uitdagende positie van Meierijstad biedt grote kansen en mogelijkheden om zich te positioneren op regionaal en (inter)nationaal niveau. Met meer dan 7.500 ondernemingen, zo'n 45.000 arbeidsplaatsen in toonaangevende (inter)nationale bedrijven in food, feed en logistiek én in het midden- en kleinbedrijf, is Meierijstad een economische speler van belang.

- We versterken het netwerk overheid, onderwijs en ondernemers verder om samen het onderwijsaanbod af te stemmen op de behoefte in de praktijk. Bedrijven zijn op zoek naar gekwalificeerd personeel en willen in een zo vroeg mogelijk stadium in contact komen met leerlingen. Hierdoor zijn stage en leer/werkplekken makkelijker in te vullen en verlaten jongeren de opleiding met de vaardigheden waar het bedrijfsleven van Meierijstad om vraagt.

- Of het nu gaat om het behoud van onze goede bereikbaarheid, de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, het aan ons binden van jong talentvol arbeidspotentieel: Door de bundeling van krachten maken we in Meierijstad slagkracht. Daarom blijven we nauw samenwerken met het verenigd bedrijfsleven het Platform Ondernemend Meierijstad (POM).
- De aantrekkelijke economie, de goede ligging, de grote spelers die hier al gevestigd zijn, de goede samenwerking onderling en de geweldige bereikbaarheid trekken veel bedrijven aan. De komende jaren verwachten we nog eens een verdubbeling van de vraag. Ook in 2020 wordt er daarom hard gewerkt aan een nieuwe voorraad bedrijfsgrond om aan de vraag te voldoen. Foodpark Veghel wordt verder uitgebreid, zodat er straks op het bedrijventerrein circa 70 hectare aan kavels beschikbaar is. Een team van accountmanagers denkt voortdurend mee met de ondernemers om voor elk type bedrijf een passende plek te vinden. Voor nieuwe bedrijven, maar ook voor bestaande bedrijven die in Meierijstad willen uitbreiden.
- Continuering van de samenwerking binnen AgriFood Capital; een economisch samenwerkingsverband van gemeenten en waterschappen, het bedrijfsleven en de onderwijsinstellingen in Noordoost-Brabant zorgt voor nieuwe innovatieve oplossingen voor vraagstukken rondom duurzaamheid, arbeidsmarkt, voeding en gezondheid. Zo bouwt Meierijstad mee aan de economische structuurversterking van de regio en vergroot haar eigen innovatiekracht.
- Meierijstad ondersteunt ook in 2020, samen met het lokale bedrijfsleven en de lokale Rabobanken, haar starters. Binnen het Startersnetwerk Meierijstad organiseren we activiteiten zoals een-op-een begeleiding, netwerk- en themabijeenkomsten en wettelijke starterssprekuren. Een passend totaalpakket geeft steun in de beginfase van de onderneming en in de eerste jaren daarna; het zorgt voor meer succesvolle starters en een gezonde lokale economie.
- Belangrijk voor Meierijstad als aantrekkelijke vestigingsplaats is de aanwezigheid van sterke en vitale (winkel)centra. Om de aantrekkingskracht van onze hoofdwinkelcentra te vergroten is per centrumgebied aangegeven waar de unieke kwaliteiten per kern liggen en welke ambities we nastreven. In 2020 gaan we, samen met de ondernemers en centrummanagementorganisaties, verder met concrete acties en maatregelen die nodig zijn om dit streefbeeld te bereiken. Een passende gemeentebrede horecavisie en detailhandelsvisie ondersteunen hierbij. Het centrum van Veghel wacht een grote opgave. In 2020 geven we uitvoering aan plannen die deze opgave waarmaken.
- We zetten in op innovatieve oplossingen voor duurzaamheidsvraagstukken zoals voeding en gezondheid of een volgende economische stap zoals smart technology. Onder meer door (inter)nationaal aandacht te vragen voor het tegengaan van voedselverspilling door participatie in de landelijke stichting Samen Tegen Voedselverspilling samen met onder meer ondernemers en onderwijsinstellingen. de verspilling van voedsel in Nederland in 2030 gehalveerd te hebben. .

SAMEN GEZOND

Meierijstad stimuleert een veerkrachtige leefomgeving met specifieke aandacht voor een gezonde leefstijl voor onze inwoners. In het gezondheidsbeleid is 'positieve gezondheid' uitgangspunt. Positieve gezondheid is een concept dat de kracht van mensen benadrukt. Gezondheid wordt daarmee niet meer gezien als de af- of aanwezigheid van ziekte, maar als het vermogen van mensen om met hun fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen om te gaan en zoveel mogelijk zelf regie te voeren.

- We investeren in preventieve programma's, gericht op een gezonde leefstijl, zoals Voeding en Gezondheid en JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht). We willen gezondheidsachterstanden tussen doelgroepen verkleinen waarbij de focus leggen op een aantal speerpunten voor jongeren en ouderen. Deze speerpunten zijn voor jongeren en ouderen de leefstijlthema's gezond gewicht, gezonde voeding, voldoende beweging, alcohol, drugs, roken, mediawijsheid, eenzaamheid, psycho sociaal welbevinden, fysieke omgeving en seksualiteit. Voor volwassenen / ouderen gaat het bij leefstijl met name om gezond gewicht, gezonde voeding, voldoende beweging en het tegengaan van problematisch alcoholgebruik.
- Meierijstad wil de samenleving en stakeholders verleiden tot gezond gedrag, gezonde keuzes en een gezondere leefstijl. Daarnaast willen we de verbinding leggen of versterken tussen eerstelijnszorg, welzijnsorganisaties, GGD en de gebiedsteams. Met elkaar willen we bouwen aan een netwerk positieve gezondheid. Er is een sterke relatie tussen gezondheid en het sociaal domein, met welvaart en welzijn van onze inwoners in balans.

MEIERIJSTAD SPORTIEF IN BEWEGING

In Meierijstad geloven we in de kracht van sport. Sporten en bewegen dragen bij aan een beter, actiever en gezonder leven. In onze gemeente voelen inwoners zich prettig en kan iedereen meedoen, jong of oud, met of zonder beperking. Daarom investeren we stevig om Meierijstad nog actiever te maken door bewegen nóg meer te stimuleren.

Om sporten voor iedereen toegankelijk te maken, faciliteren we alle sporters met sportvoorzieningen die aansluiten op hun wensen. Dat doen we met input van sportverenigingen, scholen, bedrijven en zorg- en welzijnsorganisaties en samenwerking met de sportraad. Iedereen die wil sporten, moet ook kunnen sporten.

- De overdekte zwembaden De Beemd in Veghel en De Neul in Sint-Oedenrode zijn, na ruim 40 jaren gebruik, versleten en aan vervanging toe. Het college wil voor alle drie de grote kernen een zwembad behouden. Zij wil daarom geld reserveren om in beide kernen een nieuw zwembad te bouwen.
- In 2020 maken we een meerjaren onderhoudsplan. Voor een goed beheer van de gemeentelijke sportparken is zo'n plan onontbeerlijk. Het geeft inzicht in toekomstige vervangings- en onderhoudsverplichtingen. Het meerjaren onderhoudsplan is de basis voor het masterplan dat we gaan opstellen voor de buitensport om de kwaliteit van sportvoorzieningen te kunnen waarborgen en waar nodig te verbeteren.
We voeren grootschalig onderhoud uit en investeren in vervanging om een goede kwaliteit van sportvoorzieningen te waarborgen en waar nodig te verbeteren.
We leggen een kunstgras korfbalveld aan op sportpark De Kienehoef Sint-Oedenrode en de korfbalvelden van KV Rooi worden vervangen.
Iedereen moet kunnen genieten van sport. Een veilig sportklimaat draagt hier aan bij. Ook in 2020 trekken we verder samen met de verenigingen en partners als NOC*NSF en GGD op om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen. Dat doen we onder andere door info-avonden te organiseren op basis van thema's die leven bij de sportverenigingen.
- We gaan in 2020 beleid doorontwikkelen voor aangepast sporten, omdat we het voor iedereen mogelijk willen maken om te kunnen (blijven) sporten en bewegen. In 2019 hebben we hiervoor ook al stappen gezet met het initiatief Walking Sport. Er zijn inwoners die wat meer hulp nodig hebben bij sport of bewegen. Bijvoorbeeld inwoners met een fysieke of verstandelijke beperking, of ouderen voor wie het geen vanzelfsprekendheid meer is om nog te sporten of bewegen. Er is nog onvoldoende zicht op de omvang, problematiek en motieven van deze doelgroep in relatie tot sporten en bewegen. We ontwikkelen een beleidsplan dat een overzicht moet geven van de behoeften van deze doelgroep, het bestaande aanbod en het nog te ontwikkelen aanbod om aan de vraag te kunnen voldoen. Afhankelijk van de uitkomsten van dat onderzoek gaan we investeren in sportfaciliteiten voor inwoners met een beperking. Ook gaan we budget beschikbaar stellen, zodat vervoer geen probleem is voor deze doelgroep.

RUIMTELIJKE ONTWIKKELING - OP STOOM VOOR DE OMGEVINGSWET

Meierijstad wil een aantrekkelijke, duurzame en gezonde omgeving zijn om te wonen, te werken en te recreëren. Dat vraagt ook om de juiste ruimtelijke balans tussen die functies; in de kernen én in het buitengebied.

- De herontwikkeling van de Noordkade-Zuidkade heeft het Havenkwartier tot een gebied van regionale betekenis gemaakt. We gaan samen met de in het gebied participerende partijen vervolgstappen zetten om het Havenkwartier naar een nóg hoger niveau te tillen. In 2020 pakken we de herontwikkeling Noordkade 5-11 en Zuidkade 10 op.
- Het Klooster van de Zusters Franciscanessen is een cultuurhistorische en maatschappelijke parel in Veghel. Samen met provincie Noord-Brabant en de ontwikkelaar onderzoeken we de transformatiemogelijkheden. De resultaten van het haalbaarheidsonderzoek uit 2019 geven richting aan onze inzet in 2020. Onze focus ligt op optimalisatie van de ruimtelijke invulling van het plangebied met aandacht voor de toegankelijkheid van de kloostertuin.
- We vinden het belangrijk dat we grondeigenaren faciliteren bij aanleg en onderhoud van groen en recreatieve voorzieningen in het landelijk gebied. Daarom doen we, als onderdeel van het gebied Groene Woud, mee aan Stika, de subsidieregeling groen blauw stimuleringskader. We stellen uitvoeringsbudget beschikbaar voor de periode 2020-2024. De provincie verdubbelt het budget van Meierijstad. Met de regeling leveren we een bijdrage aan het realiseren van onze ambities op het gebied van natuur en landschap.

In 2021 treedt de Omgevingswet in werking. De veranderopgave vanuit de Omgevingswet geeft vier verbeterdoelen: vergroten van de afwegingsruimte, inzicht in wat waar wel en niet kan, snellere besluitvorming en een samenhangende benadering. Het is aan de ge-

meenteraad om richting te geven aan het ambitieniveau dat we daarbij nastreven. Het vastgestelde koersdocument geeft richting aan de vervolgstappen. We werken hierbij via drie sporen:

- **Anders werken:** We experimenteren in 2019 en 2020 met het gedachtengoed van de Omgevingswet door het oppakken van pilots in bepaalde gebieden en met thema's waarbij we ook de andere manier van werken verkennen. De uitkomsten die naar voren zijn gekomen bij het project Vitaal Buitengebied benutten we hierbij.
- **Informatievoorziening:** Vanaf 2021 moeten onze inwoners en ondernemers het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) kunnen raadplegen om te zien welke regels er voor een bepaalde locatie gelden. Het DSO heeft ook de functie om via eenvoudige vragenbomen na te gaan welke voorwaarden of procedure een klant moet doorlopen voor de door hem gewenste activiteit. In 2020 en 2021 zetten we extra capaciteit in om de regels uit ons omgevingsplan te bewerken voor deze 'vergunning checker'. Ook stemmen we de interne software af op de aansluiting op de DSO, zodat de registratie van processen en instrumenten conform de nieuwe wetgeving, plaats kan vinden. Daarmee kunnen we de gewenste service in 2021 daadwerkelijk bieden aan onze klanten.
- **Kerninstrumenten:** In 2019/2020 stellen we de omgevingsvisie en het omgevingsplan op. De daarvoor benodigde inhoud verzamelen we onder andere in bijeenkomsten met burgers, bedrijven en instellingen.

ER VOOR ELKAAR ZIJN IN MEIERIJSTAD

In Meierijstad doet iedereen mee vanuit eigen talenten. Er voor elkaar zijn hoort bij Meierijstad. De inwoners van Meierijstad geven zelf vorm aan hun leven en aan hun omgeving. Wij stimuleren en ondersteunen dit. Aan inwoners die dat nodig hebben bieden we passende ondersteuning.

Meierijstad pakt de grote transformatieopgave in het sociaal domein voortvarend op. We gaan meer inzetten op burgerinitiatieven, preventie en innovaties. We doen dit om het sociaal domein goedkoper, beter of sneller te maken.

- Projecten gericht op preventie en innovatie moeten leiden tot het voorkomen van zorg, betere zorg of goedkopere zorg. We experimenteren de komende jaren lokaal met verschillende vrij toegankelijke inloopvoorzieningen voor kwetsbare mensen. Succesvolle initiatieven krijgen de aandacht die ze verdienen. Goede voorbeelden zijn het Pieter Brueghel huis, Join-us en Positiever.
- Het is belangrijk dat organisaties meer en beter met elkaar samenwerken. Dit leidt tot verdere professionalisering en kostenbesparing. We overleggen met onze belangrijke maatschappelijke partners over het sociaal domein om zo elkaar te informeren, te inspireren en gezamenlijk innovatie binnen het sociaal domein vorm te kunnen geven.
- Meedoen is voor ons het motto binnen het sociaal domein. Met projecten stimuleren we gelijkwaardig en volwaardig burgerschap. Meierijstad is één van de 25 koplopers van het VN-Verdrag-koplopersprogramma. Het motto van dit verdrag is 'niets over ons, zonder ons'. Dit motto past uitstekend bij de gemeente Meierijstad. De belangen van inwoners met een beperking staan hoog op de agenda. Samen met de projectgroep is de concept lokale inclusie-agenda opgesteld.
- Met het programma Participeren in Meierijstad (PIM) investeren we in de kracht van de samenleving. Samen met SW-bedrijven WSD en IBN werken we aan dit project.. Het PIM-project bestaat uit de deelprojecten PIM Vitaal, PIM Actief, PIM Werkt en PIM Support. We willen iedereen die geen werk heeft en langs de kant staat mogelijkheden bieden op werk of het verbeteren van de mogelijkheden op werk. En indien dit niet mogelijk is het recht op een zinvolle en plezierige dagbesteding. We bieden een leefstijlprogramma en intensieve persoonlijke begeleiding. We zetten hiervoor de mogelijkheden in van de Participatiewet, Jeugdwet en Wmo.
- We gaan door met de ontwikkeling binnen Toegang door het vergroten van de regierol op zorg en ondersteuning en het kostenbewustzijn van medewerkers.
- We gaan meer werken vanuit de leefwereld van de inwoners vanuit de visie één gezin, één plan en één regisseur en experimenteren met de omgekeerde toets.
- Gebiedsteams werken integraal, zetten in op preventie en innovatie en maken gebruik van de kracht van de samenwerking.
- In 2020 wordt de inkoop van de specialistische jeugd en wmo verder uitgewerkt en komt er meer zicht op de verdere consequenties.

TOERISTISCHE EN RECREATIEVE KANSEN

Het is goed recreëren in Meierijstad. Jaarlijks komen er zo'n 800.000 dagbezoekers naar onze gemeente. In totaal geven toeristen en recreanten 22 miljoen euro uit. En met deze toeristische bestedingen zijn 350-400 banen gemoeid in Meierijstad.

De combinatie van stad en platteland én het omvangrijke grondgebied bieden grote kansen voor deze verdere groei. We gaan samen met de vrijetijdssector de visie Toerisme en Recreatie verder vorm geven en uitrollen en de recreatieve motor versterken. Zo is inmiddels ook het nieuwe platform 'Gastvrij Meierijstad' opgericht ter versterking van de onderlinge samenhang.

Voor 2020 hebben we enkele speerpunten gedefinieerd:

- Meer eenheid in de informatievoorziening van het toeristisch-recreatief aanbod om recreatie en toerisme in Meierijstad nog beter op de kaart te zetten en te vermarkten. Hierbij is ook aandacht voor een goede Meierijstad-brede evenementenkalender
- Verder maken we werk van de doorontwikkeling van het gebied Vlagheide als één van de clusters in de recreatief-toeristische motor.

BIJZONDER PERSOONLIJKE' DIENSTVERLENING

Meierijstad handelt in het belang van haar gemeenschap. Het handelen van de gemeente vertaalt zich in de dienstverlening. In alle rollen van de bestuurders en medewerkers van Meierijstad is deze dienstbaarheid aan de samenleving een vanzelfsprekendheid. Deze focus op dienstverlening is het elementaire uitgangspunt van de gemeente en is overal mee verweven. Ook in 2020 bouwen we verder aan het uitvoeringsprogramma dienstverlening en de verbetering van onze dienstverlening. Kennisuitwisseling met andere gemeenten en doorontwikkeling vinden we belangrijk.

- We introduceren de eerste functies van de Persoonlijk Internet Portaal (PIP), waarbij inwoners op ieder willekeurig tijdstip, elke plaats, snel en goedkoop contact kunnen hebben met de overheid. Dit portaal moet op termijn de administratieve lasten voor zowel inwoners als bedrijven aanzienlijk verminderen. Er is een koppeling met 'mijn overheid'.
- Medio 2019 kunnen cliënten die een uitkering ontvangen hun uitkeringsspecificaties en jaaropgaves digitaal opvragen via de Persoonlijke Internet Pagina (PIP). Ook zal het proces "Aanvraag schuldhulpverlening" gedigitaliseerd worden. Als onderdeel daarvan zullen de cliënten hun aanvraag, de status en het dossier digitaal in kunnen zien via de PIP, onderdeel MijnZaken.
- De bedoeling is om MijnZaken ook voor andere processen in het Sociaal Domein in te zetten.
- We gebruiken klantreizen om inzicht te krijgen hoe inwoners en ondernemers onze dienstverlening feitelijk ervaren, met als doel waar nodig de dienstverlening te verbeteren, afgestemd op de behoeften van inwoners en ondernemers. We kiezen dus niet alleen voor verbeteren van het digitale kanaal, maar willen maatwerk leveren. Ook voor hen voor wie het digitale kanaal niet de voorkeur heeft, of waar persoonlijk contact vanwege de te verlenen dienst wenselijk is.

We meten de kwaliteit van dienstverlening door onder andere:

- Onderzoek onder ondernemers naar dienstverlening voor bedrijven. Ondernemers zijn belangrijke partners van onze organisatie voor werkgelegenheid, dynamiek en bedrijvigheid. Om stimulerend economisch beleid te ontwikkelen dat aansluit bij de ondernemersbehoeften, is het belangrijk om te weten hoe ondernemers het gemeentebestuur en de dienstverlening ervaren.
- Het inzetten van twee instrumenten vanuit 'Vensters': 'vensters voor Bedrijfsvoering en vensters voor Dienstverlening', waarmee we een totaalbeeld krijgen van onze eigen bedrijfsvoering en dienstverlening en waarmee we gegevens kunnen vergelijken met die van andere gemeenten.

EEN RIJK CULTUUR- EN KUNSTKLIMAAT

Kunst & cultuur dragen bij aan persoonlijke ontwikkeling, creativiteit en identiteit van mensen. Zij is voor ons als gemeente naast food de belangrijkste pijler voor een prettig woon- en leefklimaat.

- Meierijstad steunt en faciliteert culturele voorzieningen en activiteiten. De realisatie van de Noordkade, de oprichting van Stichting Cultuurfabriek Noordkade, de CHV Academy, de Kunstprijs en de realisatie van het podium in 't Spectrum hebben een enorme impuls gegeven aan het culturele klimaat van Meierijstad.

- De Blauwe Kei is succesvol geland op De Noordkade in een andere omgeving met een andere exploitatie. Om het huidig ambitieniveau, het huidig aantal voorstellingen, de huidige ondersteuning en facilitering aan festivals en andere podia te kunnen voortzetten is het duidelijk geworden dat structureel meer subsidie nodig is.
- De herbestemming van het voormalige gemeentehuis Schijndel wordt in het Wenkend Perspectief medio 2019 ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad. De pop-up bibliotheek heeft voor de locatie in Schijndel een huurcontract tot 1-2-2020. Het is duidelijk dat een definitieve nieuwe locatie langer gaat duren dan deze datum en dat daarom opnieuw een tijdelijke huisvesting nodig is.

DUURZAAM MEIERIJSTAD, NU EN LATER

Meerijstad heeft een voorbeeldfunctie op het terrein van duurzaamheid en draagt dit actief uit. Duurzaamheid is een van de toetsstenen van álle beleid dat we ontwikkelen. Dat betekent dat we aandacht hebben voor mens, milieu en klimaat, hergebruik van grondstoffen en zuinig omgaan met energie en financiële middelen. Daarmee willen we een gezonde, veilige en schone samenleving en leefomgeving creëren in een circulaire economie. Hier en elders, voor nu én voor latere generaties.

De ambities op het gebied van duurzaamheid volgen niet alleen uit de doelstellingen uit de Mijlpalen van Meerijstad, maar ook uit de doelstellingen van het Rijk, de provincie, de omgevingswet en de publieke opinie. Met onze lokale duurzaamheidsvisie sluiten we aan bij de 17 "global goals" van de Verenigde Naties. De jaren 2019 t/m 2022 staan in het teken van uitvoering. We brengen de duurzaamheidsvisie in de praktijk met 40 concrete projecten binnen de thema's energiek & verantwoord, circulair & schoon, klimaatbestendig & biodivers. Deze projecten voeren we zelf uit of met partners.

- We geven zelf het goede voorbeeld door aan de slag te gaan met:
- Verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed (energiebesparing en -opwekking, groene daken)
- Waterberging, afkoppelen en infiltreren, klimaatvriendelijke omgeving
- Duurzaam inkoopbeleid
- Duurzame bedrijfsvoering (woonwerk- en werkverkeer, afvalscheiding, energiebesparing, voedselverspilling tegengaan)
- We werken aan de toekomstige verbindingsweg N279 als eerste infrastructurele duurzaamheidspilot in onze gemeente. Hiermee maken we ruimte voor innovatie in ontwerp, proces en realisatie. In het mobiliteitsbeleid is duurzaamheid een belangrijke pijler.
- Verder is het proces om energieneutraal te zijn in 2050 landelijk en lokaal in een stroomversnelling gebracht en onomkeerbaar. Samen met partners hebben we in 2019 de concrete mogelijkheden verkend van lokale opwekking van schone energie zoals van aardwarmte, windenergie en zonne-energie. In 2020 kunnen de eerste projecten de uitvoeringsfase in. We participeren in de Regionale Energiestrategie. In onze gemeente worden ook de kansen voor geothermie en energieopwekking uit (riool)water onderzocht. Binnen de gemeente stellen we in 2019 en 2020 een warmtevisie op, waarin we richting geven aan de overgang naar aardgasloos verwarmen.
- We stimuleren én helpen huizenbezitters om hun huis te verduurzamen. Na de succesvolle ervaringen in 2018 en 2019 participeren we in de Nationale Duurzame Huizenroute 2020. Het loket Brabant Woont Slim, dat eind 2018 is geopend, wordt voortgezet en waar mogelijk uitgebreid; inwoners krijgen er advies en informatie over het verduurzamen van hun woning. We zetten onze duurzaamheidslening voort om inwoners financieel te ondersteunen.
- Met de organisatoren van grote evenementen in Meerijstad doorlopen we in 2019 en 2020 een traject om te onderzoeken hoe de evenementen kunnen verduurzamen.
- Eigenaren van sportaccommodaties die niet in eigendom zijn van de gemeente, ondersteunen we bij het verduurzamen van hun accommodatie.
- Op verschillende plekken nemen we maatregelen om beter voorbereid te zijn op veranderingen in het klimaat. We bereiden de

aanleg voor van een Zuidelijke Zoetwatervoorziening Sint-Oedenrode. Die draagt bij aan de (verdere) vernatting van het gebied Diependaal en aan de aanleg van een robuuste groenblauwe structuur richting Dommel. De uitvoering start naar verwachting in 2020. Met het waterschap De Dommel maken we in het project Droge Voeten een ontwerp om de kern van Sint-Oedenrode te beschermen tegen wateroverlast bij hoog water in de Dommel.

- We vragen inwoners om ook zelf een bijdrage te leveren aan het verwerken van grote hoeveelheden water bij extreme buien; en om verdroging van de omgeving en hitte tegen te gaan. Voorbeelden zijn de afkoppeling van de hemelwaterafvoer van het gemeentelijk riool en het vergroenen van tuinen in de Operatie Steenbreek. Met deze acties, evenals het creëren van voldoende groen en (tijdelijke) waterberging in de openbare ruimte, kunnen we beter omgaan met de veranderingen in het klimaat. In 2020 starten we de uitvoering van het, met inwoners gemaakte, plan voor de afkoppeling en herinrichting van de openbare ruimte in de wijk Kienehoef In Sint-Oedenrode.
- De afvalinzameling voor huishoudens is vanaf 2019 geharmoniseerd. De nieuwe systematiek moet inwoners gaan helpen nog meer afval te scheiden. Hiermee creëren we minder restafval en dragen we bij aan een circulaire economie. We zetten ook in 2020 in op bewustwording over voedselverspilling, afval en zwerfafval.
- We zetten in 2020 in op het behalen van de landelijke VANG-doelstellingen (scheidingspercentage van 75% = 100kg restafval per inwoner per jaar in 2020 en in 2025 een doelstelling van 30kg restafval per inwoner per jaar). Betere scheiding van het grof restafval willen we behalen worden door optimalisatie op de milieustraten in samenwerking met de kringloopwinkels. We zien een belangrijke kans voor de inzet van SW-arbeidsplaatsen en dagbesteding in dat omslagproces. Op die manier maken we een transitie op het gebied van grondstoffen én sociaal domein.
- Op de milieustraat in Schijndel nemen we perscontainers in gebruik voor de afvalstromen papier en plastic. Op die manier verminderen we de logistieke bewegingen en daarmee samenhangende kosten. De bedrijfsvoering wordt hierdoor efficiënter.

SAMEN INVESTEREN IN ONDERWIJS EN ONDERWIJSHUISVESTING

Onderwijs is belangrijk voor de ontwikkeling van mensen; met gelijke kansen voor iedereen. In Meierijstad moet iedereen zijn of haar talenten kunnen ontwikkelen, met passend onderwijs waar nodig. De gemeente stimuleert een goede aansluiting tussen voor- en vroegschoolse voorzieningen, het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. Door een intensieve samenwerking met ondernemers en onderwijs streven we ernaar om de arbeidsmarkt en onderwijs goed op elkaar aan te laten sluiten.

Goed onderwijs vraagt om kwalitatief goede schoolgebouwen. Samen met de vier schoolbesturen voor het primair onderwijs is het Integraal Huisvestingplan 2018-2020 (IHP) opgesteld. Centraal staat de gedeelde doelstelling om voor alle leerlingen in Meierijstad gezonde en duurzame huisvesting te hebben en te houden. Meierijstad doet daarbij nog een schep bovenop de wettelijke eisen.

Schoolgebouwen moeten in 2020 voldoen aan bepaalde energie-eisen. Daar speelt de gemeente op in door uit te gaan van de eisen voor bijna energieneutrale gebouwen (BENG). Om de scholen ook gezond te maken, houdt de gemeente het Programma van Eisen - Frisse Scholen als leidraad aan.

- In 2020 wordt samen met de schoolbesturen het Integraal Huisvestingplan 2021-2024 afgerond. Hierin worden de gezamenlijk visie en de daaraan gekoppelde uitgangspunten/kaders van gemeente en schoolbesturen ten aanzien van passende en toekomstbestendige huisvesting in onze gemeente beschreven.
- In 2020 starten de gemeente en schoolbesturen met de vervangende nieuwbouw van "Kindcentrum Nijnsel", van de basisscholen "Kienehoef" en "de Springplank" te Sint-Oedenrode, van basisschool "Petrus en Paulus te Eerde en met de renovatie en uitbreiding van basisschool "de Uilenbrink" te Veghel.
- In 2020 willen we, samen met onze partners, nog meer laaggeletterden bereiken en laaggeletterdheid verder terugdringen. Dat doen we onder andere door het versterken van het netwerk van partners, het doorontwikkelen van het aanbod en in te spelen op de behoefte van de doelgroep NT1. In 2020 zijn de resultaten beschikbaar van het taalonderzoek dat wordt uitgevoerd door Radboud Universiteit Nijmegen, in opdracht van het onderwijs in Meierijstad. Afhankelijk van de resultaten worden vervolgacties uitgezet, die bijdragen aan het voorkomen en verminderen van het aantal laaggeletterden.

- Er is samen met partners op het gebied van kinderopvang, onderwijs, jeugd en zorg een Lokaal Educatieve Agenda (LEA) opgesteld met gezamenlijke ambities. De looptijd van deze LEA is 2020-2023. In 2020 geven we uitvoering aan de acties die in het jaarplan staan.
- Wanneer onderwijs en ondernemers de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt nauwkeurig met elkaar volgen en afstemmen, kan het onderwijsaanbod aangepast worden op de praktijkbehoefte. In 2019 is de stuurgroep onderwijs en arbeidsmarkt, met daarin een vertegenwoordiging van de 3O's (overheid, onderwijs en ondernemers) van start gegaan en worden meerdere opdrachten opgepakt. In 2020 wordt het onderzoek naar mogelijkheden om HBO resp. universiteiten te verbinden aan Meierijstad afgerond. In 2019 wordt de visie, het beleidsplan en het plan van aanpak opgesteld. In 2019/2020 vinden gesprekken met alle betrokken stakeholders plaats en wordt een werkconferentie met samenwerkende partijen georganiseerd. Verder wordt in 2020 uitvoering gegeven aan de opdracht van de stuurgroep om een plan van aanpak op te stellen voor de inzet van (gast)docenten die verbinding hebben met het bedrijfsleven.
- Innovatie in het onderwijs is belangrijk. Dit draagt bij aan de ontwikkeling van talenten van kinderen en een goede voorbereiding op vervolgonderwijs, de toekomstige arbeidsmarkt en 21e eeuwse vaardigheden. Daarbij vinden we samenwerking binnen de onderwijsketen, het bedrijfsleven overheid en aanverwante partners belangrijk. Om dit te stimuleren stellen we ook in 2020 een onderwijsinnovatiefonds ter beschikking voor bijzondere, vernieuwende ontwikkelingen.

KADERNOTA 2020 (FINANCIEEL)

INLEIDING

De kadernota is het startdocument van de Planning en Control cyclus voor het jaar 2020. Bij de kadernota maakt u de integrale afweging over het te voeren beleid en de daarbij benodigde middelen voor het volgende begrotingsjaar en de meerjarenraming. Met het vaststellen van deze kadernota 2020 geeft u het college de kaders mee voor het samenstellen van de programmabegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023.

In 2018 is een uitgebreid proces doorlopen met een participatieproces en uitgebreide inventarisatie in de ambtelijke organisatie voor nieuwe investeringen en bestedingen. De kadernota 2019 en de begroting 2019 zijn o.a. hierdoor ambitieus. Wij willen ons dan ook in 2019 en 2020 samen met de ambtelijke organisatie vooral richten op de realisatie van deze ambities.

Bij de programmaverantwoording 2018 hebben wij u geïnformeerd over de (financiële) rijksontwikkelingen die er zijn geweest sinds de begrotingsbehandeling 2019. In deze kadernota zijn deze uitgewerkt en doen wij voorstellen om te komen tot een meerjarig sluitend financieel beeld. In sommige gevallen leiden deze tot keuzes die wij u voor willen leggen bij de programmabegroting 2020. De uitwerking van de meicirculaire 2019 is nog niet opgenomen in deze kadernota. We verwachten de meicirculaire 2019 begin juni.

We gaan in dit deel van de kadernota 2020 in op:

- Financieel meerjarenbeeld bestaand beleid
- Ontwikkelingen kadernota 2020
- Reserves / Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Vertaling van kadernota 2020 naar de programmabegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023.

In de bijlagen treft u de volgende informatie aan:

- Bijlage 1 - Ontwikkelambities investeringen 2020
- Bijlage 2 - Ontwikkelambities bestedingen 2020
- Bijlage 3 - Overzicht wijziging in budgetten (bestaand beleid)
- Bijlage 4 - Overzicht van ombuigingskeuzes 2020 e.v.
- Bijlage 5 - Vervangingsinvesteringen 2020
- Bijlage 6 - Meerjaren Investeringsprogramma 2021-2023
- Bijlage 7 - (Financieel) technische uitgangspunten voor het samenstellen van de begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023

FINANCIËEL MEERJARENBEELD BESTAAND BELEID

In deze paragraaf gaan we in op het financieel meerjarenbeeld voor het bestaand beleid vanaf de vaststelling van de programmabegroting 2019 (pb2019) op 8 november 2018. In de tabel hieronder vindt u het verloop van het begroot resultaat tot en met de financiële vertaling van deze kadernota 2020 van het bestaand beleid met daaronder een uitgebreide toelichting.

<i>BEDRAGEN * € 1.000</i>				
Financieel (meerjaren) beeld	2020	2021	2022	2023
Geraamd resultaat pb 2019	1.286	1.919	2.084	1.644
Besluitvorming raad november 2018 t/m april 2019	-1.249	-1.225	-1.369	-1.369
1 ^e bestuursrapportage 2019	-122	-282	-154	-170
Voorgenomen investeringen en bestedingen PB 2019	10	590	1.928	2.277
STARTSITUATIE KADERNOTA 2020	-75	1.002	2.489	2.382
Ontwikkelingen bestaand beleid	423	-1.006	-1.362	-1.262
GERAAMD NA KADERNOTA BESTAAND BELEID	348	-4	1.127	1.120

Toelichting op de tabel per regel:

GERAAMD RESULTAAT PROGRAMMABEGROTING 2019

Dit zijn de meerjarig geraamde resultaten uit de programmabegroting 2019, zoals deze zijn vastgesteld tijdens de begrotingsbehandeling van 8 november 2018.

RAADSBSLUITEN NOVEMBER 2018 T/M APRIL 2019

In de volgende tabel vindt u de raadsbesluiten met financiële consequenties uit de periode november 2018 t/m april 2019.

<i>BEDRAGEN * € 1.000</i>				
RAADSBSLUITEN	2020	2021	2022	2023
Omgevingsdienst Brabant Noord-Oost	-492	-430	-430	-430
Kadernota maatschappelijk vastgoed	-160	-160	-160	-160
Beheersstrategie verhardingen	-303	-303	-303	-303
Beheersstrategie civieltechnische kunstwerken	-124	-124	-124	-124
Huisvesting politie	42	4	4	4
Beleidskader Veiligheidsregio Brabant Noord	-93	-93	-237	-237
Harmonisatie sporttarieven - overdracht kleeaccommodaties	-36	-36	-36	-36
Raadsbesluit 2019 voorbereidingskrediet N279	-38	-38	-38	-38
Vorbereiding raadsvoorstel Wenkend Perspectief	-45	-45	-45	-45
FINANCIËLE CONSEQUENTIES RAADSBSLUITEN	-1.249	-1.225	-1.369	-1.369

1^E BESTUURSRAPPORTAGE 2019

Op deze regel is het financieel effect van de 1^e bestuursrapportage 2019 voor het (financieel) meerjarenbeeld opgenomen.

VOORGENOMEN INVESTERINGEN EN BESTEDINGEN PROGRAMMABEGROTING 2019

In de programmabegroting 2019 zijn investeringen 2020 e.v. met hun kapitaallasten opgenomen.

De raad heeft bij de begrotingsbehandeling 2019 alleen een besluit genomen over het beschikbaar stellen van de investeringen in het jaar 2019. De kapitaallasten van investeringen voor de jaarschijven 2020 t/m 2023 halen we nu uit de cijfers, zodat een nieuwe startsituatie ontstaat. U neemt bij de begrotingsbehandeling 2020 op 7 november 2019 een besluit over de investeringen en bestedingen 2020. We presenteren de investeringen vanaf 2021 in het vervolg onder de naam meerjaren investeringsprogramma.

STARTSITUATIE KADERNOTA

De financiële consequenties van de voorgaande regels leiden tot de actuele financiële startsituatie voor de kadernota 2020.

ONTWIKKELINGEN BESTAAND BELEID

Sinds het vaststellen van de programmabegroting 2019 zijn er (financiële) ontwikkelingen geweest, die hebben geleid tot het flink naar beneden bijstellen van ons financieel meerjarenbeeld. Vanuit het Rijk is dit o.a. een andere methodiek over de inzet van de ruimte onder het plafond BTW-compensatiefonds (BCF). Voor onze begroting betekent dit een verlaging van rijksinkomsten van € 1,5 miljoen voor 2020, € 1,8 miljoen voor 2021 en € 2,2 miljoen vanaf 2022.

Voor de uitvoering van de Jeugdwet zijn vanaf 2020 extra middelen nodig van € 1 miljoen. De extra lasten 2020 vangen we op met de ruimte die nog aanwezig is op het budget voor prijsstijging/volume ontwikkeling sociaal domein, de bestemmingsreserve Sociaal Domein en verlaging van bestaande budgetten binnen het sociaal domein (zie de volgende alinea).

Bij de start van de gemeente Meierijstad zijn de begrotingen van de voormalige gemeenten bij elkaar opgeteld. En zoals bekend hebben we de jaren 2017 en 2018 afgesloten met een ruim overschot bij de jaarrekeningen. Na twee jaar is een realistischer beeld ontstaan hoe hoog de budgetten moeten zijn voor het uitvoeren van de reguliere taken. Daarom hebben wij samen met de ambtelijke organisatie onderzocht of bestaande budgetten verlaagd kunnen worden. Ook is gekeken naar het realistischer ramen van inkomsten. Voor de begroting 2020 en 2021 levert dit een voordeel op van € 2,0 miljoen, voor 2022 € 2,1 miljoen en voor 2023 e.v. € 2,2 miljoen. Een onderbouwing van deze bedragen is opgenomen in bijlage 3.

We hebben daarin ook de budgetten van het sociaal domein meegenomen en ramen deze af met € 423.000.

De vervangingsinvesteringen voor 2020 zijn geïnventariseerd en zijn opgenomen in bijlage 5. Het investeringsbedrag bedraagt € 2.275.000 en dit levert structurele kapitaallasten op van € 305.000. Deze kapitaallasten kunnen gedekt worden uit post vervangingsinvesteringen.

GERAAMD NA KADERNOTA BESTAAND BELEID

Er is meerjarig sprake van een positief resultaat voor het bestaand beleid.

Dit betekent dat financieel gezien de afgesproken ambities uitgevoerd en gerealiseerd kunnen worden.

ONTWIKKELINGEN KADERNOTA 2020

Wij hebben de uitgangspunten, zoals geformuleerd in de raadsinformatiebrief van de programmaverantwoording 2018 toegepast (zie bijlage 7). De belangrijkste uitgangspunten zijn:

- We bieden de raad een kadernota aan die financieel sluitend is¹
- We nemen ontwikkelingen op die wettelijk verplicht en/of onontkoombaar en/of onuitstelbaar zijn;
- We nemen ontwikkelingen op die het gevolg zijn van opgestelde uitvoeringsagenda's behorend bij geharmoniseerd beleid;
- We nemen de ontwikkelingen op uit de jaarschijf 2020 van het Mijlpalendocument, die al financieel meerjarig verwerkt zijn in de begroting 2019-2022.

Om deze ontwikkelambities (financieel) te kunnen realiseren zullen we financiële ruimte moeten maken binnen onze gemeentebegroting. Het is dan ook nodig om keuzes te maken ten aanzien van het bestaande beleid. We lichten deze keuzes toe bij de voorgestelde ombuigingskeuzes. Daarnaast zijn vanuit het Rijk enkele ontwikkelingen bekend gemaakt die een plaats krijgen in de meicirculaire 2019. We vermelden deze bij verwachte rijksontwikkelingen. Tot slot gaan we in op het meerjaren investeringsprogramma 2021-2023 en nemen de kapitaallasten hiervan op in deze kadernota.

¹Financieel sluitend betekent het eerste jaar een positief saldo en/of een positief saldo in 2023, waarbij het gemiddelde saldo van de looptijd

De financiële vertaling van deze ontwikkelingen zijn opgenomen in de volgende tabel. De cijfers starten met het geraamde resultaat na kadernota bestaand beleid (zie ook tabel bij financieel meerjarenbeeld bestaand beleid). Na de tabel volgt een uitgebreide toelichting per regel.

<i>BEDRAGEN * € 1.000</i>				
FINANCIEEL (MEERJAREN) BEELD	2020	2021	2022	2023
Geraamd na kadernota bestaand beleid	348	-4	1.127	1.120
Financiële consequenties ontwikkelambities	-2.036	-2.023	-2.014	-2.005
Voorgestelde ombuigingskeuzes	1.961	1.931	1.939	1.939
Verwachte rijksontwikkelingen	615	615	615	-385
Meerjaren investeringsprogramma	0	-84	-1.208	-1.547
GERAAMD RESULTAAT NA KADERNOTA 2020	888	435	459	-878

GERAAMD NA KADERNOTA BESTAAND BELEID

Er is meerjarig sprake van een positief resultaat voor het bestaand beleid.

Dit betekent dat financieel gezien de afgesproken ambities uitgevoerd en gerealiseerd kunnen worden.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES ONTWIKKELAMBITIES

In de volgende tabel staan de financiële consequenties van de voorgestelde investeringen en bestedingen voor het jaar 2020 met hun structurele lasten. Hierover neemt u bij de begrotingsbehandeling in november een besluit. Na de tabel zijn de nieuwe investeringen en bestedingen 2020 opgenomen, een toelichting hierop is opgenomen in bijlage 1 en 2.

<i>BEDRAGEN * € 1.000</i>				
FINANCIEEL CONSEQUENTIES ONTWIKKELAMBITIES	2020	2021	2022	2023
Ontwikkelambities investeringen	-1.445	-1.452	-1.443	-1.434
Ontwikkelambities bestedingen	-1.609	-759	-671	-571
Dekking incidentele lasten uit reserves	1.018	188	100	
TOTAAL ONTWIKKELAMBITIES	-2.036	-2.023	-2.014	-2.005

Ontwikkelambities investeringen 2020

De financiële consequenties die voortvloeien uit de nieuwe investeringen 2020 staan vermeld op deze regel. Hieronder worden deze nieuwe investeringen 2020 genoemd per begrotingsprogramma. Tussen haakjes is vermeld als er een relatie is met de voorgestelde ombuigingskeuzes. Meer inhoudelijke informatie over de nieuwe investeringen 2020 en hun lasten is opgenomen in bijlage 1.

PROGRAMMA 2 VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

Voor het realiseren van de activiteiten binnen het thema Werken aan bereikbaarheid en veiligheid van de openbare ruimte zijn de volgende investeringen noodzakelijk:

- Vervanging van wegen € 5.000.000
- N279 - opgave Meierijstad voorbereidingskrediet van € 100.000
- Uniformering verkeersmaatregelen € 382.000 (na voorgestelde ombuigingskeuzes)
- Vervangingsprogramma openbare verlichting € 440.000
- Uitvoeringsplan mobiliteit € 1.000.000 (na voorgestelde ombuigingskeuzes)

PROGRAMMA 4 ONDERWIJS

Voor het realiseren van renovatie, uitbreiding of nieuwbouw van onderwijsgebouwen zijn investeringen in 2020 nodig van:

- € 5.400.000 voor realisatie MFA Kienehoef St. Oedenrode uitvoeringskrediet
- € 4.847.000 voor renovatie en uitbreiding basisschool de Uilenbrink uitvoeringskrediet

PROGRAMMA 5 SPORT, CULTUUR EN TOERISME

Voor vervanging van de overdekte zwembaden De Beemd in Veghel en De Neul in Sint-Oedenrode is een investering opgenomen van € 10.100.000 respectievelijk € 9.000.000.

Binnen sport zijn ook investeringen gepland voor het realiseren sportcentrum special sports (€ 100.000) en de aanleg van kunstgras korfbalvelden de Kienehoef (€ 180.000).

Voor het realiseren van fiets en wandelroutes als recreatief toeristische verbinding is een investering opgenomen van € 83.000.

In 2020 is een investering nodig voor groenrenovaties van € 522.000.

PROGRAMMA 8 VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING, STEDELIJKE VERNIEUWING

- Aanvullend krediet voor de centra Schijndel Sint-Oedenrode en Veghel van € 400.000

Voor de begrotingsprogramma's 0, 3, 6 en 7 zijn geen nieuwe investeringen in 2020 opgenomen.

Ontwikkelambities bestedingen 2020

De lasten voor nieuwe bestedingen 2020 staan vermeld op deze regel. Hieronder worden deze nieuwe bestedingen 2020 genoemd per begrotingsprogramma. Hierbij is aangegeven of het gaat om een incidentele of structurele nieuwe besteding. Incidentele bestedingen hebben als dekking eenmalige middelen, meestal de algemene risico reserve. Meer inhoudelijke informatie over de nieuwe investeringen 2020 en hun lasten is opgenomen in bijlage 2.

PROGRAMMA 0 BESTUUR EN ORGANISATIE

Bij het vaststellen van de kadernota vastgoed in december 2018 is als besispunt opgenomen, dat het aanvullend benodigd bedrag van € 148.000 voor het DMOP integraal afgewogen zou worden bij de kadernota 2020. Wij hebben de cijfers opnieuw bekeken en komen tot de conclusie dat enkele lasten binnen dit DMOP kunnen vervallen (€ 118.000) en dat voor de overige € 30.000 dekking is gevonden als gevolg van de hogere stand van de tijdelijke bestemmingsreserve groot onderhoud per 31-12-2018. Deze bestemmingsreserve is per 1-1-2019 omgezet in een voorziening conform het raadsbesluit. Het hiermee samenhangend onderzoek CO2 neutraal gemeentelijk vastgoed vervalt hiermee ook

Nieuwe bestedingen zijn er in 2020 voor:

- Invoering BIO maatregel SIEM/SOC² met structurele lasten van € 70.000 m.i.v. 2020.
- Eerste fase gegevenspakhuis incidenteel € 50.000
- Inrichting privacy organisatie structureel € 82.000 vanaf 2020
- Overdracht archieven € 50.000 (incidenteel)
- Vervolg verkennend onderzoek gemeentelijke locaties Sint-Oedenrode van € 100.000 (incidenteel).

PROGRAMMA 1 VEILIGHEID

De activiteiten genoemd bij het thema Een veilig Meierijstad hebben voor wat betreft de verbinding zorg en veiligheid structurele lasten tot gevolg van € 200.000 vanaf 2020

PROGRAMMA 2 VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

Voor de verkenning van alternatieven van een vrachtwagenparkeerplaats is € 60.000 (incidenteel) nodig.

PROGRAMMA 3 ECONOMIE

Voor de activiteiten genoemd bij het thema samen sterk voor een gezonde lokale en regionale economie is voor het professionaliseren van centrummanagement € 100.000 nodig voor 2020 t/m 2022.

PROGRAMMA 5 SPORT, CULTUUR EN TOERISME

Voor het realiseren van de activiteiten genomen bij het thema Een rijk cultuur en kunstklimaat is een extra subsidie nodig van structureel € 100.000 voor De Blauwe Kei. Voor de verhuizing tijdelijke bibliotheek Schijndel is incidenteel € 50.000 nodig.

Voor het realiseren van de activiteiten genoemd onder Meierijstad sportief in beweging zijn nieuwe bestedingen opgenomen van:

- Beheerplan sportparken van € 100.000
- Beleid ontwikkelen voor aangepaste sporten € 10.000
- Periodieke vitaliteitsscan verenigingen € 50.000

Bij het thema Toeristische en recreatieve kansen zijn de volgende incidentele bestedingen 2020 nodig:

- Inventarisatie onderzoek faciliteiten evenementenlocaties € 25.000
- Uitvraag vlagheide € 25.000
- Made in Meierijstad website inclusief evenementenkalender € 70.000

PROGRAMMA 6 SOCIAAL DOMEIN

Voor het realiseren van de activiteiten binnen het thema Er voor elkaar zijn in Meierijstad is het nodig de toegang sociaal domein te versterken met 1fte vanaf 2020 € 77.000

PROGRAMMA 8 VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING, STEDELIJKE VERNIEUWING

De activiteiten genomen binnen het thema Ruimtelijke ontwikkeling - op stoom voor de omgevingswet zijn nieuwe bestedingen nodig voor:

- Groen Blauw Stimuleringskader verlengen van € 52.000 voor 2020 en € 42.000 vanaf 2021.
- Ontwikkeling havenkwartier van € 150.000
- Herontwikkeling klooster Veghel van € 100.000
- Dienstverlening omgevingsrecht € 88.000 voor 2020 en 2021.

We stellen voor de incidentele lasten te dekken uit de algemene risico reserve.

In totaal is dit € 1.018.000 voor 2020, € 188.000 voor 2021 en € 100.000 voor 2022.

VOORGESTELDE OMBUIGINGSKEUZES

<i>BEDRAGEN * € 1.000</i>				
VOORGESTELDE OMBUIGINGSKEUZES	2020	2021	2022	2023
Ombuigingskeuzes m.b.t. exploitatie	1.668	1.737	1.737	1.737
Ombuigingskeuzes m.b.t. investeringen	293	194	202	202
TOTAAL OMBUIGINGSKEUZES	1.961	1.931	1.939	1.939

Hieronder staan toelichtingen op voorgestelde ombuigingskeuzes. Een volledig overzicht dat optelt tot de bedragen in de tabel is opgenomen in bijlage 4..

Toelichting op de voorgestelde ombuigingskeuzes exploitatie

GROENONDERHOUD

Het budget voor groenonderhoud verlagen met € 200.000. Deze kostenreductie wordt gerealiseerd door een balans te zoeken in het B en C niveau, waarbij vooral het beheer in het buitengebied in samenhang wordt gebracht met verkeersveiligheid, watersystemen en ecologische doelen.

VERLAGEN STORTING IN DE VOORZIENING GROOT ONDERHOUD GEBOUWEN

Nadat het meerjaren onderhoudsplan vastgoed door de raad is vastgesteld hebben zich ontwikkelingen voorgedaan bij enkele gebouwen (verkoop/nieuwbouw of mogelijke sloop). Groot onderhoud gaat bij deze gebouwen niet meer plaatsvinden. Wij stellen daarom voor de storting in de voorziening groot onderhoud gebouwen te verlagen met € 117.000. In de programmabegroting 2020 - paragraaf onderhoud kapitaallasten zullen wij de verlaging van de storting verder onderbouwen.

ENERGIENEUTRAAL 2050

In de begroting 2019 is in aanvulling op bestaande budgetten structureel € 450.000 specifiek opgenomen voor duurzaamheid.. In het uitvoeringsprogramma duurzaamheid is een aantal projecten opgenomen die eenmalig zijn zoals bijvoorbeeld het onderzoek naar energie uit water of de RES. Bij andere projecten is voor de opstart een hogere financiële bijdrage nodig of is een financiële aanjaag-functie gewenst, waarna in volgende jaren de structurele lasten lager zijn.. Hierdoor kan het structurele budget verlaagd worden met € 100.000. Daarnaast stellen we het resterende budget van € 350.000 per jaar voor de eenmalige projecten te dekken uit eenmalige middelen.

LEGES OMGEVINGSVERGUNNINGEN

Op basis van de gerealiseerde opbrengsten 2018 kan de raming voor de begroting 2020-2023 verhoogd worden met € 300.000 structureel. Momenteel wordt onderzocht hoe zich dit verhoudt tot het maximaal toegestane 100% kostendekking.

KUNSTWERKEN

Voorgesteld wordt de aankoop van kunstwerken te dekken uit de algemene risico reserve. De aankopen van kunstwerken gebeurt niet jaarlijks voor eenzelfde bedrag, zodat het niet realistisch is om hiervoor structurele budgetten te ramen. Wij stellen daarom voor jaarlijks een bedrag van € 40.000 te ramen en te dekken uit de algemene risico reserve. De middelen die bij het afsluiten van een verantwoordingsjaar niet gebruikt zijn gaan over naar een volgend jaar. Jaarlijks blijft een exploitatiebudget beschikbaar van € 10.000 voor kleine aanschaffingen.

MEER KOSTEN DOORBEREKENING AAN RIOLERING

We stellen voor om de doorrekening van straatreiniging naar riolering aan te passen van 20% naar 33%. Dit is een reëel en hanteerbaar percentage. De storting in de voorziening riolering kan hierdoor verlaagd worden. Dit levert een voordeel op voor de begrotingscijfers van structureel € 110.000 vanaf 2020. Deze doorberekening leidt nu niet tot een tariefsverhoging.

EIGEN RISICODRAGER GLASSCHADE

Wij stellen voor de glasverzekering te beëindigen m.i.v. 2020. De premie voor deze verzekering is € 47.000 en de schade (2018) was € 7.000. Dit laatste bedrag handhaven we in de begroting. Mocht schade zich voordoen voor een hoger bedrag dan kan dekking plaatsvinden uit incidentele middelen of de post onvoorzien.

ONDERWIJSBEGELEIDING

Voorgesteld wordt de subsidie lokaal educatiebeleid SKOSO en de schoolbegeleidingsgelden (De Kring) af te bouwen en vanaf 2021 te stoppen. Dit betekent een structureel voordeel van € 49.000 vanaf 2021.

ONVOORZIEN

Wij stellen voor de post onvoorzien in de begroting te verlagen van € 350.000 naar € 250.000. Dit is mogelijk op basis van het gebruik van deze post de afgelopen twee jaar.

DIVIDEND BNG

Het voorstel van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van de BNG is om basis van de winstuitkering te verhogen van 37,5% naar 50%. Dit betekent dat het jaarlijkse dividend van de BNG naar alle waarschijnlijkheid hoger is dan nu in de begroting opgenomen. Wij schatten in dat deze verhoging € 62.000 voor de gemeente Meierijstad is.

REGIONAAL VEILIGHEIDSBELEID

Voor het regionaal veiligheidsbeleid de afspraak met de gemeenten binnen het basisteam Meerij gemaakt dat de komende beleidsperiode 2 euro per inwoner per jaar wordt gereserveerd. Dit zou (in samenspraak met de andere gemeenten) teruggebracht kunnen worden naar een bijdrage van 1 euro per inwoner.

COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS

Naar aanleiding van de recente ontwikkelingen in de coalitie heeft het college besloten verder te gaan met vijf wethouders in plaats van zes. Dit levert een voordeel op van € 111.000 voor de gemeentebegroting.

COMMUNICATIE - EN VOORLICHTING

Het college stelt voor om vanaf 2021 te stoppen met het opnemen van wettelijke publicaties in huis aan huis bladen. Dit betekent een structurele ombuiging van 2021 van € 20.000.

LEGES PRINCIEVERZOEKEN

Voorgesteld wordt de leges voor principeverzoeken te verhogen bij de legesverordening 2020. De opbrengst in de begroting kan dan verhoogd worden met € 25.000 structureel vanaf 2020.

Toelichting op de voorgestelde ombuigingskeuzes investeringen

Wij stellen voor de investeringen uit de programmabegroting 2019 voor Groen blauwe structuren, Sterk vitaal centrum Sint-Oedenrode en Turnvoorziening Meerijstad uit te stellen en op te nemen in de begroting 2021. Hierdoor ontstaat een realistischer planning. Dit levert voor 2020 een incidenteel voordeel op van € 184.000.

Daarnaast stellen wij voor de investering uit de programmabegroting 2019 voor het realiseren van een vrachtwagenparkeerplaats te laten vervallen. Het realiseren van deze investering is op dit moment niet mogelijk.

Bij de ontwikkelambities - nieuwe bestedingen stellen we voor een bedrag van € 60.000 te reserveren voor een nadere verkenning naar alternatieven.. Als deze verkenningen uitwijzen dat een initiatief haalbaar is, dan zullen wij opnieuw voorstellen middelen beschikbaar te stellen.

Ook is in de MvM een investering opgenomen van € 1,5 miljoen (kapitaallasten € 64.000) voor het investeren in buurt en wijken i.r.t. burgerparticipatie. De concrete uitwerking van plannen hierover heeft op andere manier plaatsgevonden, zodat deze geraamde middelen kunnen vervallen.

Voor de volgende investeringen stellen wij een verlaging van het krediet voor:

De investering van € 1,1 miljoen per jaar voor het uitvoeringsplan mobiliteit kunnen verlaagd worden met respectievelijk € 100.000 (2020) en € 200.000 (2021 en 2022). Hierdoor dalen de kapitaallasten met € 4.000 (2020) oplopend naar € 20.000 (vanaf 2022).

De investering 2020 voor uniformering verkeersmaatregelen kan verlaagd worden van € 632.000 naar € 382.000. Hierdoor dalen de kapitaallasten van € 27.000 naar € 16.000.

VERWACHTE RIJKSONTWIKKELINGEN

Onlangs is via de VNG bekend gemaakt dat gemeenten meer geld ontvangen voor de uitvoering van de Jeugdwet. Hiervoor hebben we een globale raming opgenomen van een miljoen voor 2020 t/m 2022.

In de decembercirculaire is de verwachting uitgesproken, dat in de meicirculaire 2019 een daling van het accres 2018 wordt opgenomen i.v.m. lagere rijksuitgaven over 2018. Dit betekent een nadeel van structureel € 385.000 voor de gemeente Meerijstad.

Het samenstellen van de programmabegroting 2020 doen we op basis van de meicirculaire 2019. Deze is nu nog niet beschikbaar. Verwachting is dat in de meicirculaire een verdere verlaging van het BCF-plafond en een aanvullende verlaging van het accres 2018 is opgenomen. Bij het samenstellen van de begroting 2020 zullen we, indien nodig, aanvullende ombuigingskeuzes voorbereiden. Deze bieden we u aan bij de begrotingsbehandeling in november 2019.

MEERJAREN INVESTERINGSPROGRAMMA 2021-2023

De investeringen 2021 en volgende jaren is apart opgenomen in deze kadernota. Over deze investeringen neemt u nog geen besluit bij de begrotingsbehandeling in november 2019. We willen de financiële consequenties wel inzichtelijk maken en nemen deze ook mee in het financieel meerjarenbeeld.

In het meerjaren investeringsprogramma zijn voornamelijk investeringen in de openbare ruimte en onderwijshuisvesting. Zo is t/m 2023 € 5.000.000 per jaar opgenomen voor vervanging van wegen.

Voor uniformering van verkeersmaatregelen, vervangingsprogramma openbare verlichting, uitvoeringsplan mobiliteit, groenrenovaties zijn investeringen opgenomen t/m 2022. Ook is de aanleg van de verbindingsweg N279 - Bedrijventerreinen Veghel-West opgenomen voor 2022.

Investeringen in onderwijshuisvesting zijn opgenomen voor de Empel (2021), Bundersschool (2022) en Antonius Keldonk (2022).

In bijlage 6 is het meerjaren investeringsprogramma opgenomen.

RESERVES & WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

In de voorgaande paragraaf is meermalen als dekking voorgesteld de Algemene Risico Reserve. In de kadernota 2019 waren bestedingen opgenomen met als dekking de bestemmingsreserve Sociaal domein. In onderstaande tabellen geven we het verloop van deze twee reserves weer. Deze inzet is ook meegenomen in de berekening van de weerstandsratio.

OVERZICHT ALGEMENE RISICORESERVE				
BEDRAGEN X € 1.000,-	SALDO 1-1-2020	SALDO 1-1-2021	SALDO 1-1-2022	SALDO 1-1-2023
Verwachte stand algemene risicoreserve	51.037	51.668	54.114	57.112
Geraamde beschikkingen (besluiten vanuit Pb 2019 en jaarrekening 2018)	-1.511	-476	-12	-8
Gefaseerd vrijmaken reserve kapitaallasten *	3.500	3.500	3.500	3.500
Incidentele beschikkingen i.v.m. Kadernota 2020	-968	-188	-100	0
Projecten duurzaamheid	-350	-350	-350	-350
Projecten kunst	-40	-40	-40	-40
SALDO 31-12	51.668	54.114	57.112	60.214

* Met gefaseerd vrijmaken reserve kapitaallasten wordt het ingroeimodel bedoeld (besluit programmabegroting 2017), waarbij op termijn alle kapitaallasten gedekt worden in de reguliere gemeentebegroting, hiertegenover staat een gefaseerde vrijval van de reserve kapitaallasten

OVERZICHT RESERVE SOCIAAL DOMEIN

BEDRAGEN X € 1.000,-	SALDO 1-1-2020	SALDO 1-1-2021	SALDO 1-1-2022	SALDO 1-1-2023
Verwachte stand reserve sociaal domein per 31-12-2019	5.876	3.168	1.663	674
Voorgenomen bestedingen				
Ophogen re-integratiebudget P-wet	-500			
Integratie statushouders	-75	-75	-75	
Inclusieve samenleving	-166			
Proeftuin Veghel	-400			
Innovatieprojecten onderwijs-arbeidsmarkt	-100			
Bijdrage Huisvesting statushouders	-15	-15	-15	
Saldo exploitatie 2020 Participatie	7	30	33	35
Saldo exploitatie 2020 WMO/Jeugd	-1.448	-1.343	-932	8
Schuld/hulpverlening Participatie	-11	-102		
SALDO 31-12	3.168	1.663	674	717

BESTEMMINGSRESERVE SOCIAAL DOMEIN

Ten aanzien van de bestemmingsreserve sociaal domein is in de jaarrekening 2017 opgenomen dat het college bij de behandeling van de begroting 2019 met een voorstel aan de raad komt over de structureel benodigde reserve voor het sociaal domein. Echter, de benodigde middelen voor het sociaal domein vertoonden bij de begroting 2019 nog een te grillig verloop om met een gedegen voorstel te komen. Er is toen besloten om de huidige werkwijze in 2019 voort te zetten en deze bij de begrotingsbehandeling 2020 opnieuw te bezien. Daarna is bij de behandeling van de strategische visie Sociaal Domein gevraagd dit mee te nemen in het beleidskader. Wij hebben u in de lijst toezeggingen aangegeven hier bij de kadernota 2020 op terug te komen.

De Integratie-uitkering Sociaal Domein (SD) is m.i.v. 2019 vervallen en opgegaan in de Algemene Uitkering (AU). Hierdoor is het steeds lastiger om de budgetten voor het SD te oormerken. Voor Jeugdzorg is het rijksbudget 2019 nog wel inzichtelijk. Op dit moment zijn er diverse ontwikkelingen van uit het Rijk op het gebied van middelen Sociaal Domein. Er komen extra middelen beschikbaar voor de jeugdzorg (meicirculaire 2019), herziening van het verdeelmodel SD in gemeentefonds (vanaf 2021). Deze ontwikkelingen vergen nader onderzoek, zodat wij voorstellen bij de programmabegroting 2020 terug te komen op het voortbestaan en de hoogte van de bestemmingsreserve Sociaal Domein.

WEERSTANDSVERMOGEN

Hierna geven wij u inzicht in het weerstandsvermogen d.w.z. in welke mate de gemeente in staat is risico's met financiële gevolgen op te vangen zonder direct het beleid te moeten aanpassen. De relatie tussen de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en de weerstandscapaciteit noemen we het weerstandsvermogen. De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden om niet-be-grote kosten die onverwacht en substantieel zijn af te dekken.

In 2017 hebben wij de beleidsnota weerstandsvermogen en risicobeheersing vastgesteld. De gemeente Meierijstad wil risico's niet elimi-neren, maar wil ze aanvaardbaar en beheersbaar houden. Gezond verstand laten we de boventoon voeren bij risicobeheersing, zodat we doen wat we moeten doen. We hebben onlangs t.b.v. de jaarrekening 2018 het risicoprofiel geactualiseerd. Dit risicoprofiel gebruiken we ook in deze kadernota.

Activiteiten waarbij de risico's afgedekt zijn vanuit bestemmingsreserves en voorzieningen zitten niet het risicoprofiel. Voor de bouwgron-den in exploitatie zijn we ook uitgegaan van de calculatie bij de jaarrekening 2018 en hebben we dat deel meegenomen dat niet uit de risicoreserve Grondexploitatie gedekt kan worden.

Het gecalculerde risicoprofiel hebben wij vervolgens afgezet tegen de huidige weerstandscapaciteit om zo een beeld te krijgen van de huidige ratio.

In de nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing is bepaald dat wij ervan uitgaan dat niet alle risico's zich tegelijkertijd voordoen en dat wij bij de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen een waarschijnlijkheidsfactor van 90% hanteren. Dit betekent dat we er rekening mee houden dat een buffer van 90% van de ingeschatte risico's voldoende is om de effecten van risico's op te vangen.

Uitgaande van de cijfers zoals die bekend waren bij het opstellen van deze kadernota en de voornemens vermeld in deze kadernota ziet de prognose van weerstandscapaciteit er als volgt uit:

deze kadernota en de voornemens vermeld in deze kadernota ziet de prognose van weerstandscapaciteit er als volgt uit:

Bedragen x € 1.000,-	Saldo 1-1-2020	Saldo 1-1-2021	Saldo 1-1-2022	Saldo 1-1-2023
Beginstand algemene risicoreserve	51.037	51.668	54.114	57.112
Geraamde beschikkingen (besluiten vanuit Pb 2019)	-1.511	-476	-12	-8
Gefaseerd vrijmaken reserve kapitaallasten *	3.500	3.500	3.500	3.500
Incidentele beschikkingen i.v.m. Kadernota 2020	-968	-188	-100	0
Projecten duurzaamheid	-350	-350	-350	-350
Projecten kunst	-40	-40	-40	-40
Saldo algemene risicoreserve einde jaar	51.668	54.114	57.112	60.214
Prognose verloop weerstandscapaciteit				
Algemene risicoreserve	51.668	54.114	57.112	60.214
post onvoorziene uitgaven	250	250	250	250
onbenutte belastingcapaciteit	6.640	6.540	6.440	6.340
Beschikbare weerstandscapaciteit	58.558	60.904	63.802	66.804
Gekwantificeerde risico's	47.479	47.479	47.479	47.479
Waarschijnlijkheidsfactor 90%	42.731	42.731	42.731	42.731
Ratio	1,37	1,43	1,49	1,56

Uit de cijfers blijkt dat de ratio zich positief ontwikkelt.

In de planning & control documenten maken we onderscheid in begrotingscijfers naar bestaand beleid en ontwikkelambities. Deze tweedeling is ook gemaakt in deze kadernota. Voor de ontwikkelingen van het bestaand beleid zijn de bestuurlijke keuze beperkter (b.v. een verhoging van de bijdrage aan een gemeenschappelijke regeling).

Ten aanzien van de ontwikkelambities is er grote bestuurlijke keuzevrijheid en geeft deze kadernota de integrale afweging weer, zoals het college deze voorstelt. Deze ontwikkelambities maken we inzichtelijk bij de programmabegroting 2020-2023 en u neemt dan bij de begrotingsbehandeling hierover een besluit.

Voor het samenstellen van deze kadernota zijn de (financiële) uitgangspunten gevolgd, zoals u deze ontvangen heeft in februari 2019 bij de programmaverantwoording over 2018. Deze technische uitgangspunten vormen de basis voor het samenstellen van de programmabegroting 2020.

In bijlage 7 vindt u de volledige (financieel) technische uitgangspunten, waarbij duidelijk is aangegeven als er een aanvulling heeft plaatsgevonden op de uitgangspunten zoals u deze eerder heeft ontvangen.

De belangrijkste uitgangspunten zijn:

- Raming van lasten en baten vindt plaats op basis van het bestaande beleid, inclusief de besluiten die de raad tot en met juli 2019 neemt. Ontwikkelambities nemen we op zoals vastgesteld bij de kadernota 2020.
- Voor het ramen van de algemene uitkering is de meicirculaire 2019 het uitgangspunt.
- De raming van het bedrag voor prijsstijging (1,5% voor 2020) reserveren we op één verzamelbudget binnen het programma O onder "overige baten en lasten".
- De loonkosten van het gemeentelijk personeel berekenen we op basis van de formatie per 1 mei 2019. De cao heeft een looptijd van 1 mei 2017 tot 1 januari 2019. We nemen als basis voor de raming 2020 de loonvoet sector overheid (voor 2020 is dit 2,3%). De loonkosten ramen we op basis van het maximum van de salarisschaal.
- Voor de OZB ramen we voor 2020 een hogere opbrengst van 2% bovenop de jaarlijkse indexering van 2%. Deze tariefsverhoging wegen we opnieuw af bij de begrotingsbehandeling. (Aanvulling: Bij de vaststelling van de opbrengst zien we areaaluitbreiding als extra opbrengst en voegen dit afzonderlijk toe aan de geraamde opbrengst).
- Jaarlijks ramen we een bedrag voor onvoorziene uitgaven van € 350.000. (Aanvulling: college stelt voor om dit te verlagen naar € 250.000).
- Het Sociaal Domein wordt "budgettair neutraal" uitgevoerd. De financiën van het sociaal domein is een gesloten systeem waarbij overschotten en tekorten gereserveerd dan wel onttrokken worden binnen de bestemmingsreserve sociaal domein. (Aanvulling: zie paragraaf Reserves & Weerstandsvermogen en risicobeheersing).
- Het huidig grondbeleid is situationeel. Het streven is dat alle grondexploitaties samen minimaal kostendekkend worden uitgevoerd en ieder jaar wordt gekeken welke grondexploitaties kunnen worden afgesloten.
- Vervangingsinvesteringen worden opnieuw aangevraagd als investering bij de kadernota. Voor 2020 heeft inventarisatie plaats gevonden van vervangingsinvesteringen. Integrale afweging is bij kadernota 2020. Deze vervangingsinvesteringen nemen we op in de programmabegroting 2020.
- De bijdragen voor verbonden partijen zijn gebaseerd op de kadernota's en begrotingen 2020 van de verbonden partijen.
- Het aantal subsidies en de samenstelling wordt gebaseerd op het desbetreffende subsidiebeleid. Voor de indexeringen wordt de algemene subsidieverordening Meerijstad nageleefd.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 ONTWIKKELAMBITIES INVESTERINGEN 2020

We passen een (financiële) onderverdeling toe naar investeringen en bestedingen. Investerings zijn eenmalige uitgaven, waarvan het nut zich uitstrekt over meerdere jaren. Het is wettelijk verplicht (BBV) deze eenmalige uitgaven te activeren en af te schrijven. Hieruit vloeien jaarlijkse structurele kapitaallasten (rente en afschrijving) gedurende de afschrijvingstermijn. De kapitaallasten nemen we op in gemeentebegroting.

BEDRAGEN * € 1.000						
INVESTERINGEN 2020	PROGRAMMA	INVEST. BEDRAG	2.020	2.021	2.022	2.023
Vervanging wegen	2	5000	216	217	215	213
N279 Veghel-Asten, opgace Meierijstad	2	100	4	4	4	4
Uniformering verkeersmaatregelen	2	632	27	27	27	27
Vervangingsprogramma openbare verlichting	2	440		22	22	22
Besparing op electra / onderhoud	2			-22	-22	-22
Herstructurering Veghel centrum	2		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Uitvoeringsplan mobiliteit	2	1.100	48	48	47	47
Realisatie MFA Kienehoef	4	5.400	189	189	188	187
Renovatie en uitbreiding basisschool de Uilenbrink	4	4.847	213	213	213	211
Realiseren sportcentrum special sports	5	100	8	8	8	8
Realiseren sportcentrum special sports, communicatiemiddelen			20	20	20	20
Vervanging zwembad De Beemd	5	10100	354	351	348	346
Vervanging zwembad De Neul	5	9000	315	315	313	311
Fiets- en wandelroutes als recreatief toeristische verbinding	5	83		9	9	9
Aanleg kunstgras korfbalvelden sportpark de Kienehoef	5	180	11	11	11	11
Groenrenovaties 2020	5	522	23	23	23	23
Perscontainers milieustraat Schijndel (huur/koop)	7	140	11	11	11	11
Doorberekening in afvalstoffenheffing	7		-11	-11	-11	-11
Centra Schijndel, Sint-Oedenrode en Veghel	8	400	17	17	17	17
TOTAAL LASTEN INVESTERINGEN:			1.445	1.452	1.443	1.434
DEKKINGEN						
TOTAAL DEKKINGEN:			0	0	0	0
TOTAAL INVESTERINGEN:			1.445	1.452	1.443	1.434

Toelichting op de investeringen:

De met een * aangeduide investering waren in de Kadernota 2019 al opgenomen voor het jaar 2020.

Vervanging wegen 2020 *	Vanaf 2019 zijn we op verschillende plekken met grootschalige reconstructies aan de slag. Dit wordt verder geconcretiseerd bij de programmabegroting 2020.
N279 Veghel-Asten, opgave Meierijstad	"In de Mijlpalen voor Meierijstad (MvM) is de ambitie opgenomen, dat de bereikbaarheid van bedrijven (in Veghel) wordt verbeterd en de leefbaarheid van woonwijken als gevolg van overlast van infrastructuur daar waar mogelijk tegengegaan. Door de provincie Noord-Brabant is het Provinciaal inpassingsplan voor de N279 Veghel-Asten vastgesteld, waarin de opwaardering van de N279 wordt geregeld. Uit deze vaststelling en de afgesloten Bestuursovereenkomst 2018 voor de opwaardering van de N279 ontstaat een opgave voor de gemeente Meierijstad. De opgave bestaat in hoofdlijnen uit: - Een bijdrage in de uitvoering van de kwaliteitsimpuls Keldonk (vernieuwing dorpsentree) - Een bijdrage in de passage Veghel (met name de uitwerking van de gelijkvloerse aansluitingen, de bereikbaarheid van aanliggende bedrijven, de uitwerking van geluidscherming en inpassingsmaatregelen ten behoeve van de woonwijken)."
Uniformering verkeersmaatregelen 2020 *	Binnen Meierijstad is in het verleden door de respectieve gemeenten verschillend omgegaan met verkeersmaatregelen. Denk bijvoorbeeld aan de voorrangregeling voor fietsen op rotondes, de voorrangregeling van kruisingen op erftoegangswegen en het toestaan voor brommers op de rijbaan. Harmonisatie binnen Meierijstad is gewenst we gaan uit van CROW richtlijnen.
Vervangingsprogramma openbare verlichting 2020 *	De middelen worden gebruikt om programmatisch vervangen mogelijk te maken van de openbare verlichting. Dit borgt dat de openbare ruimte verkeersveilig bruikbaar is en woon- en leefomgevingen sociaal veilig zijn. Daarnaast realiseren we duurzaamheidsambitie die in het energie-akkoord is overeengekomen door het bereiken van een aanzienlijke energiereductie.
Herstructurering Veghel centrum	"In de Centrumvisie Meierijstad, december 2018, is geconcludeerd dat de opgave voor het centrum van Veghel groot is. Om te komen tot een positieve ontwikkelrichting is onderzocht wat een haalbaar (winkel) programma is en welke functioneel/ruimtelijke knelpunten we daarbij tegenkomen. In de Centrumvisie is aangegeven wat de basisstructuur van het toekomstig dorpshart is. Deze ontwikkelrichting wordt nu verder uitgewerkt. Het doel is te komen tot een keuze van deelgebieden die onderdeel zijn van een compacte toekomstige centrumstructuur, het bepalen van nieuwe perspectieven voor de overige deelgebieden en het creëren van draagvlak voor de keuzes. Het eindproduct is een visiestuk voor het centrum van Veghel. De grootste (on)mogelijkheden worden in kaart gebracht om concrete beweging op gang te krijgen."
Uitvoeringsplan mobiliteit 2020*	Maatregelen ter verbetering van verkeersveiligheid en bereikbaarheid.
Vorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw Bundersschool	"In de kadernota 2019 is voor het jaar 2021 een krediet van € 2.365.000,00 opgenomen voor de vervangende nieuwbouw van basisschool "de Bunders" te Veghel. Het huidige gebouw van basisschool bs De Bunders voldoet in bouwtechnische, ruimtelijke en functionele zin niet meer waardoor vervanging ervan noodzakelijk is. Deze vervangende nieuwbouw wordt op de huidige locatie gerealiseerd en zal leiden tot een toekomstbestendige huisvestingssituatie voor deze basisschool.
Realisatie MFA Kienehoef Sint-Oedenrode *	Deze voorziening is opgenomen in het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Primair Onderwijs 2017-2020 (jaarschijf 2019), dat de raad op 29 maart 2018 heeft vastgesteld. In 2015 is in de voormalige gemeente Sint-Oedenrode een onderzoek ingesteld naar de toekomstige huisvesting van onderwijsvoorzieningen. Op basis van dit onderzoek heeft het college van Sint-Oedenrode op 30 april 2015 besloten om voor de wijk "de Kienehoef" in te steken op de realisatie over 5 à 10 jaar van een MFA "Kienehoef", dat onderdak dient te bieden aan de basisscholen "de Springplank" en "de Kienehoef" en een gymzaal (ter vervanging van sportzaal "Kienehoef"). Met de beide betrokken schoolbesturen (SKOSO en SAAM<scholen) is afgesproken, dat het bouwheerschap met betrekking de beide scholen bij de schoolbesturen berust, terwijl de gemeente als bouwheer van de onderdelen 'gym-/ sportvoorziening' en 'kinderopvang' fungeert.

Renovatie en uitbreiding basisschool de Uilenbrink te Veghel *	Deze voorziening is opgenomen in het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Primair Onderwijs 2017-2020 (jaarschijf 2019), dat de raad op 29 maart 2018 heeft vastgesteld. Om te komen tot adequate, toekomstbestendige huisvesting wordt het bestaande gebouw van basisschool "de Uilenbrink" te Veghel na 40 jaar gerenoveerd en met 974 m ² uitgebreid, opdat de gehele schoolbevolking in één gebouw kan worden gehuisvest.
Vervanging zwembad De Beemd (Veghel)	"Zwembad De Beemd is in 1975 door de voormalige gemeente Veghel gerealiseerd. In 1989 is de exploitatie van dit bad overgedragen aan Laco. De opstallen en ondergrond zijn in 2009 overgedragen aan Laco. Het zwembad is volledig afgeschreven, versleten en aan vervanging toe. Eigenaar Laco heeft de grond en opstallen inmiddels verkocht en is bereid de exploitatieovereenkomst tot 1 september 2021 te verlengen. Door Drijver en Partners is een onderzoek naar de zwemwaterbehoefte in Meierijstad uitgevoerd. Hieruit blijkt de behoefte aan een overdekt zwembad voor de kern Veghel en omgeving. Laco (en wellicht andere exploitanten) hebben interesse om te exploiteren, maar niet om te investeren. Dit betekent dat de kapitaallasten van de investering een extra last voor de gemeentebegroting "
Vervanging zwembad De Neul (Sint-Oedenrode)	Zwembad De Neul is in 1976 door de voormalige gemeente Sint-Oedenrode gerealiseerd. Het zwembad is volledig afgeschreven, versleten en aan vervanging toe. Door Drijver en Partners is een onderzoek naar de zwemwaterbehoefte in Meierijstad uitgevoerd. Hieruit blijkt de behoefte aan een aangepast overdekt zwembad voor de kern Sint-Oedenrode en omgeving.
Fiets- en wandelroutes als recreatief toeristische verbinding *	Meierijstad heeft goede routestructuren voor wandelen, fietsen en paardrijden. De basis via knooppunten-systemen is op orde. Verbindende themaroutes en korte ommetjes die aansluiten op de knooppuntenroutes moeten we uitbreiden en verder door ontwikkelen. Hierbij zoeken we, daar waar mogelijk, aansluiting bij de snelfietsroute tussen Veghel en Uden én het Duits Lijntje.
Aanleg kunstgras korfbalvelden sportpark de Kienehoef Sint-Oedenrode *	De kunstgrasvelden van KV Rooi op sportpark de Kienehoef zijn aan vervanging toe.
Groenrenovaties 2020	Op diverse locaties moeten bomen en groen gerenoveerd worden. Redenen hiervoor zijn o.a. de levensduur en overlast. Op een aantal locaties willen nutsbedrijven bovendien hun leidingen saneren. Vooral bij de vervanging van bomen is een interdisciplinaire aanpak gewenst met weg- en rioolbeheer.
Perscontainers milieustraat Schijndel	Het gebruik van perscontainers voor de afvalstromen papier en plastic zijn ten behoeve van een efficiënte bedrijfsvoering op de milieustraat te Schijndel. Door het gebruik van een perscontainer voor deze stromen zullen de logistieke bewegingen afnemen en daardoor de kosten hiervoor afnemen. Afhankelijk van de keuze voor de toekomst van de milieustraat/milieustraten, wordt er een keuze gemaakt tussen de aankoop van de perscontainers of het huren daarvan.
Centra Schijndel, Sint-Oedenrode en Veghel *	Belangrijk voor Meierijstad als aantrekkelijke vestigingsplaats is de aanwezigheid van sterke en vitale (winkel)centra en (openbare) voorzieningen. Beschikbaar in MvM voor Schijndel 500k en voor Veghel 1000k. De totale geraamde kosten zijn € 2.315.000. Uit bestaande kredieten Veghel is € 1.915.000 beschikbaar die hier ingezet kunnen worden. Tekort ten behoeve van centrum Veghel: € 400.000.

BIJLAGE 2 - ONTWIKKELAMBITIES BESTEDINGEN 2020

We passen een (financiële) onderverdeling toe naar investeringen en bestedingen. Bestedingen zijn incidentele of structurele lasten die we opnemen in de gemeentebegroting.

BEDRAGEN * € 1.000						
NIEUWE BESTEDINGEN 2020		PROGRAMMA	2.020	2.021	2.022	2.023
Invoering BIO maatregel SIEM/SOC (security information & event management en security operations center)		0	70	70	70	70
Eerste fase gegevenspakhuis	*	0	50			
Inrichting privacy organisatie		0	82	82	82	82
Overdracht archieven	*	0	50			
Vervolg verkennend onderzoek gemeentelijke locaties Sint-Oedenrode.	*	0	100			
Verbinding Zorg en Veiligheid		0	200	200	200	200
Verkenning vrachtwagenparkeerplaats	*	2	60			
Professionalisering centrummanagement	*	3	100	100	100	
Uitvraag Vlagheide	*	5	25			
Beleid ontwikkelen voor aangepaste sporten:		5	10			
Periodieke vitaliteitsscan verenigingen		5	50			
Made in Meerijstad website incl evenementenkalender	*	5	70			
Beheerplan sportparken	*	5	100			
Presenteren van professionele theatervoorstellingen		5	100	100	100	100
Inventarisatieonderzoek faciliteiten evenementenlocaties	*	5	25			
Verhuizing tijdelijke bibliotheek Schijndel	*	5	50			
Versterken Toegang Sociaal Domein (formatieuitbreiding)		6	77	77	77	77
Ontwikkeling Havenkwartier (Noordkade-Zuidkade)	*	8	150			
Herontwikkeling Klooster Veghel	*	8	100			
Groen Blauw Stimuleringskader Het Groene Woud		8	52	42	42	42
Dienstverlening omgevingsrecht	*	8	88	88		
TOTAAL BESTEDINGEN:			1.609	759	671	571
DEKKINGEN						
ALGEMENE RISICO-RESERVE:	*		1.018	188	100	0
TOTAAL DEKKINGEN:			1.018	188	100	0
TOTAAL BESTEDINGEN:			591	571	571	571

Toelichting op bestedingen

Invoering BIO maatregel SIEM/ SOC (security information & event management en security operations center)	"Vanaf 2020 geldt de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid). In de BIO staan maatregelen die de gemeenten verplicht moeten invoeren. Een van die maatregelen betreft de invoering en gebruik van een SIEM en SOC.
Eerste fase gegevenspakhuis	Het doel is om meer en betere managementinformatie en verantwoordingsinformatie aan de directie, college en raad te leveren gebaseerd op gekoppelde gegevenssets uit meerdere databases. Een gegevenspakhuis is een verzamelplek van informatie.
Inrichting privacy organisatie	"In mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Vanaf mei 2018 is er veel werk op het gebied van privacy verricht en is er voor gezorgd dat we een basis hebben gelegd op het gebied van privacy.
Overdracht archieven	Overdracht van archieven vraagt om inzet specialistisch personeel naast ons eigen personeel van € 20.000 (verplichting vanuit BHIC) en dan € 30.000 voor materiaal zuurvrije dozen.
Vervolg verkennend onderzoek gemeentelijke locaties Sint-Oedenrode.	In 2019 heeft het college een verkennend onderzoek gedaan naar de gemeentelijke locaties in Sint-Oedenrode. Dit betreft fase 1 van het in een raadsinformatiebrief beschreven proces. Fase 2 en 3 zullen (als besloten wordt om hiermee door te gaan) doorlopen in 2020.
Verbinding Zorg en Veiligheid	In het Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022 wordt de verbinding Zorg en Veiligheid, als ook in de strategische visie sociaal domein en in het mijlpalendocument, benoemd als strategisch thema. Steeds meer taken op het snijvlak van zorg en veiligheid worden op basis van nieuwe wetgeving bij de gemeenten weggelegd. Zo treedt op 1 januari 2020 de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg in werking waarbij burgers het College kunnen verzoeken om een onderzoek te verrichten naar verplichte geestelijke gezondheidszorg als zij zich zorgen om iemand in hun omgeving maken. Maar ook de uitvoering van de Ketenveldnorm (beveiligde zorg voor mensen met gevaarlijk gedrag als gevolg van een psychische stoornis en/of een verstandelijke beperking) komt in 2020 op de gemeenten af. Taken die onder andere vragen om een 24/7 bereikbaarheid (meldpunt) van de gemeentelijke organisatie. Daarnaast heeft het college eerder aangegeven de nazorg voor ex-gedetineerden zorgvuldig op te willen pakken. Genoemde nieuwe taken en verantwoordelijkheden komen bovenop de begeleiding van steeds complexer wordende casuïstiek die aan de orde van de dag zijn. Om het totaal goed op te kunnen pakken intern en extern is investering in deskundigheid en capaciteit; operationeel en beleidsmatig noodzakelijk. .
Verkenning vrachtwagenparkeerplaats	Bedrag voor nadere verkenningen (ook door externe bureaus) en op het moment dat deze verkenningen uitwijzen dat een initiatief haalbaar is (exploitatie (!)), opnieuw naar de raad gaan met het verzoek om daarvoor op dat moment middelen beschikbaar te stellen.
Professionalisering centrummanagement	We stellen voor om tot en met 2022 € 100.000,- ter beschikking te stellen voor de drie organisaties samen. De verdeling van de middelen wordt bepaald naar gelang de bijdrage van de centrummanagementorganisatie aan het realiseren van ambities die in de centrumvisie verwoord zijn. Hierdoor stimuleren we de ontwikkeling van de organisatie en stellen we hen in staat om daadwerkelijk een professionele bijdrage te leveren aan het behalen van de in de visie geformuleerde doelstellingen. De gemeentelijke bijdrage aan het centrummanagement en de tegenprestatie worden vastgelegd in een convenant dat voor een periode van drie jaar wordt gesloten. Na drie jaar wordt het convenant herzien als uit evaluatie blijkt dat dat nodig is. De drie organisaties bestaan nu nog langs elkaar. Door een gezamenlijk budget in het vooruitzicht te stellen, stimuleren we een samenwerking en groeien we toe naar gezamenlijk centrummanagement op termijn.

Uitvraag Vlagheide	In de - in december 2018 - vastgestelde visie recreatie en toerisme is de ontwikkeling van Vlagheide als onderdeel van de recreatieve motor een speerpunt. In 2019 wordt met alle stakeholders een visie met uitgangspunten uitgewerkt. Vervolgens zal dit vertaald worden in een acquisitieplan om partijen te interesseren en ontwikkeling te realiseren. Voor de opstelling van dit acquisitieplan en bijbehorende marktverkenningen is specifieke kennis en capaciteit nodig.
Beleid ontwikkelen voor aangepast sporten	Middelen nodig om beleid te ontwikkelen voor aangepast sporten vanuit de MvM.
Periodieke vitaliteitsscan verenigingen	Een vitaliteitsscan is bedoeld om de vitaliteit van sportverenigingen te meten. We gaan hierbij uit van het concept 'de vitale vereniging' van onder andere het Mulier Instituut. Deze toetst een vereniging op bijvoorbeeld de financiën en het aantal vrijwilligers. Op basis van deze inzichten kunnen we verenigingen meer gericht gaan ondersteunen, zodat zij beter in staat zijn om een maatschappelijke rol, bijvoorbeeld in de wijk, op te pakken.
Made in Meierijstad website incl. evenementenkalender	"Ontwikkelen van een website voor Meierijstad die is gericht op citymarketing in de breedste zin van het woord. Een website die onze gemeente op de kaart zet en waarop bewoners, bezoekers en bedrijven kunnen zien wat er te doen en te beleven is. Dit naast de gemeentelijke toptakenwebsite die puur gericht is op onze dienstverlening.
Beheerplan sportparken	"Voor een goed beheer van de gemeentelijke sportparken is een meer jaren onderhoudsplan onontbeerlijk. Een MOP sportvelden geeft inzicht in toekomstige vervangings- en onderhoudsverplichtingen. Inmiddels zijn er wettelijke eisen m.b.t. de registratie van kabels en leidingen gesteld. Op dit moment is hierover nauwelijks iets vastgelegd.
Presenteren van professionele theatervoorstellingen in Meierijstad.	"De Blauwe Kei (DBK) is per september 2018 verhuisd naar de Noordkade en leidde tot consequenties op organisatorisch en financieel vlak. DBK maakte samen met andere culturele organisaties onderdeel uit van de Cultuurfabriek Noordkade (CFN). In 2013 is een subsidievolumen bepaald, dat voldoende zou zijn voor de uitvoering van het raadsbesluit van 12 december 2013. Hierin werd ook de gemeentelijke ambitie uitgesproken m.b.t. het aantal voorstellingen i.r.t. de beschikbare zalen. Thans blijkt dat de beschikbare subsidie niet toereikend is, om tot een verantwoorde exploitatie te komen en om een minimaal weerstandsvermogen op te bouwen om eventuele tegenvallers en risico's op te kunnen vangen.
Inventarisatieonderzoek faciliteiten evenementenlocaties	Zoals ook in de vastgestelde kaderstellende nota 'Naar een duurzaam evenementenbeleid Meierijstad' is opgenomen ontvangen we signalen (en concrete verzoeken) dat op sommige locaties waar meerdere evenementen plaatsvinden, aansluitingen voor water en elektra niet of onvoldoende aanwezig zijn dan wel onvoldoende van capaciteit zijn. Dit is aanleiding om een inventarisatieonderzoek te doen waarbij we behoeften/wensen van organisatoren met financiële consequenties in beeld brengen en ter besluitvorming aan het bestuur voorleggen. In deze inventarisatie nemen we naast water en elektra ook zaken mee als verlichting, afvalbakken, toegankelijkheid en duurzaamheid. Hierbij hebben we de intentie om in elke kern minimaal één locatie met de benodigde voorzieningen in te richten, waarbij wel de afweging wordt gemaakt dat de omvang van de voorziening in relatie moet staan tot het feitelijk en te verwachte gebruik.
Verhuizing tijdelijke bibliotheek Schijndel	De locatie Schijndel van NOBB Bibliotheek Meierijstad is, in afwachting van een besluit over een nieuwe definitieve locatie, tijdelijk gehuisvest in een pand aan de Hoofdstraat in Schijndel. Het huurcontract van dit pand eindigt op 1 februari 2020. Omdat het huurcontract (ondanks pogingen) niet wordt verlengd en op deze datum nog geen definitieve locatie gereed is, dient een nieuwe tijdelijke locatie in het centrum van Schijndel gezocht te worden. Dit brengt nieuwe verhuis- en inrichtingskosten met zich mee. Dit bedrag kan niet meer bekostigd worden uit de reserves van de bibliotheek.
Versterken Toegang Sociaal Domein (formatieuitbreiding)	Voorgesteld wordt 1 fte arbeidsdeskundige aan te trekken. Deze functie is nu niet beschikbaar. Dit om de kennis en ervaring te gebruiken die we vaak tegen komen bij de uitvoering van loonwaardemetingen en plaatsingen rond beschut werk. Het is dan goed dat we kunnen terugvallen op deze specifieke kennis, zodat we de doelgroep beter kunnen plaatsen en kunnen matchen bij een werkgever. De gemeente Oss en 's-Hertogenbosch hebben bijzonder positieve ervaringen met de inzet van een arbeidsdeskundige.

Ontwikkeling Havenkwartier (Noordkade-Zuidkade) te Veghel	"De herontwikkeling van de Noordkade-Zuidkade heeft de afgelopen jaren een belangrijke impuls gekregen (Cultuurfabriek, uitbreiding Proeffabriek, hoofdkantoor Jumbo, reconstructie Oude Haven en wegen), en zal de komende tijd verdergaan (onder meer Silotel). De in het gebied participerende partijen (Noordkade Ontwikkeling BV, Jumbo/Van Eerd Vastgoed, provincie Noord-Brabant, Cultuurfabriek/CHV Noordkade en gemeente Meierijstad) willen vervolgstappen zetten in deze inmiddels breed erkende gebiedsontwikkeling van regionale betekenis. Concreet gaat het in 2020 om de volgende werkzaamheden: - Uitwerking herontwikkeling gebied Noordkade nummer 5-11 - Uitwerking uitfasering/herontwikkeling Zuidkade nummer 10"
Herontwikkeling Klooster Veghel	"In het centrum van Veghel vormt het 'cluster van kerk en klooster' een belangrijk gebied, zowel in cultuurhistorisch opzicht als maatschappelijk en vanwege de aanwezigheid van een belangrijk groengebied midden in het centrum. Omdat de Zuster Franciscanessen, eigenaar van het gebied, inmiddels op hoge leeftijd zijn, zijn zij op zoek naar mogelijkheden voor herbestemming van het klooster. In dat kader is een samenwerking aangegaan tussen Zenzovoorts (Zuster en Zenzo Maatschappelijk Vastgoed), de provincie Noord-Brabant en de gemeente Meierijstad. De eerste stap in deze zoektocht is het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek naar de mogelijkheden van herbestemming, gebaseerd op het transformatiekader voor cultureel erfgoed van de provincie. De resultaten daarvan komen in de loop van 2019 ter beschikking. Op basis hiervan zullen partijen nadere afspraken maken over het vervolg. Voor de gemeente betekent dit dat de inzet vooral gericht zal zijn op nader onderzoek naar de ruimtelijke invulling van het plangebied, met specifieke aandacht voor de toekomstige openstelling van de kloostertuin. De gemeente wil een bijdrage leveren aan het behoud en herontwikkeling van een dergelijk ensemble. Het initiatief daarvoor is van derden gekomen, die tevens een bijdrage vragen van gemeente en provincie Noord-Brabant. Hiervoor is inmiddels een intentieovereenkomst opgesteld. Te verwachten is dat dit op termijn ook zal gaan spelen voor de voormalige Mariakapel."
Groen Blauw Stimuleringskader Het Groene Woud	"Stika is een Provinciaal subsidieprogramma voor aanleg, behoud en beheer van groen en recreatieve voorzieningen in het buitengebied. Het gemeentelijke uitvoeringsbudget wordt door de Provincie verdubbeld. Het programma wordt gebiedsgericht uitgevoerd en Meierijstad maakt deel uit van het gebied Het Groene Woud. De deelnemende gemeenten stellen 1 keer per 4 jaar een gebiedsplan op dat daarna wordt uitgevoerd. In het plan is opgenomen welke onderdelen van de subsidieregeling worden opengesteld in welke deelgebieden. De huidige periode van 4 jaar loopt eind 2019 af. Voor de continuïteit van deze regeling is het essentieel dat de gemeente een uitvoeringsbudget beschikbaar stelt voor de komende periode van 2020 t/m 2024. Gezien de visie van Meierijstad op natuur & landschap ligt continuïteit van deze regeling in de rede."
Dienstverlening omgevingsrecht	Wanneer per 2021 de Omgevingswet wordt ingevoerd, worden het Omgevingsloket online (OLO) opgevolgd door het Digitaal stelsel Omgevingswet (DSO). De programmalijn Veranderopgave Omgevingswet voorziet er via het project omgevingsvisie-omgevingsplan in dat ons nieuwe omgevingsplan terechtkomt in de nieuwe landelijke voorziening. Maar het raadplegen van de regels die gelden op een bepaalde locatie is slechts een van de functies van het DSO. Een belangrijke andere functie is dat klanten via vragenbomen en dankzij toelichtende teksten kunnen nagaan welke voorwaarden, meldingsplicht of vergunningplicht er gelden voor activiteiten die zij willen verrichten (vergunningchecker). Het nationale invoeringsprogramma zal niet onze gemeentelijke regels analyseren en toegankelijk maken voor deze service aan klanten. Ook binnen het eigen project omgevingsvisie-omgevingsplan zal dat niet lukken, want de inspanningen in dat project zijn al hard nodig om de beleidsinhoud en de regels zelf tot stand te brengen. Daarom stellen we voor dat de lasten worden begroot om in 2020 en 2021 de regels van het omgevingsplan te bewerken voor de vergunningchecker. Hiervoor is een werkteam te vormen in het deelproject bestemmingsplannen en verordeningen van het project omgevingsvisie-omgevingsplan. De uitvoering van het werk is voor een groot deel uit te besteden.

BIJLAGE 3 OVERZICHT WIJZIGING IN BUDGETTEN (BESTAAND BELEID)

BEDRAGEN * € 1.000					
WAT	HOE	2020	2021	2022	2023
Onderuitputting structurele budgetten	Bij de jaarrekening 2017 en 2018 is geconstateerd dat op diverse structurele begrotingsbudgetten minder is uitgegeven dan begroot. We stellen voor de ramingen te verlagen naar de werkelijke uitgaven.	602	602	602	602
Schadevergoedingen openbaar gebied	Voor de posten schadevergoeding, legesopbrengsten wegen, openbaren verlichting is de realisatie 2017 en 2018 fors hoger dan begroot. Structureel € 150.000 extra inkomsten bijramen.	150	150	150	150
Bossen	Budget met € 20.000 verlagen. Eventuele schommelingen in de lasten worden indien nodig bij een BERAP gemeld.	20	20	20	20
Natuur- en milieueducatie	Inkomsten werven voor het geven van natuur- en milieueducatie.	5	5	5	5
Energiebeheer	Middelen waren bedoeld voor Erbis-licentie. Niet meer benodigd.	6	6	6	6
ICT	Lease beter spreiden. Dus nieuw investeringen dekken uit bestaand budget. € 50.000 structureel aframen.	50	50	50	50
Overige personeelskosten	Budget OR gedeeltelijk aframen. Bedrijfsvervoerplan en reiskosten gedeeltelijk aframen. Een ander deel van de ruimte nodig tbv eventuele tegenvallers. De inkomsten uit personeel (diverse uitkeringen) zijn de afgelopen jaren hoger dan geraamd.	165	165	165	165
Verzekering kunstwerken	Verzekering is opgezegd. Nog niet verwerkt in de begroting.	8	8	8	8
Participatiewet	Uitgaven worden gesubsidieerd door het rijk. Dus zowel uitgaven als inkomsten worden aangepast. Per saldo een ombuiging van € 6.000. Daarnaast reis- en verblijfkosten verlagen	8	8	8	8
PGB-jeugd	De ramingen voor pgb jeugd zitten voor de komende jaren te hoog in de begroting	300	300	300	300
Peuteropvang	Vanaf 2020 is aanbieden 16 uur VVE verplicht. We hebben de ambitie om peuteropvang gefaseerd te verlagen tot 2 jaar. Voorlopige startleeftijd is 2 jaar en 3 maanden.	100	50	50	50
Leerlingenvervoer	Afhankelijk van aantal leerlingen (open einde regeling). Mogelijk in toekomst nog lager budget nodig i.v.m. afname aantal leerlingen.	25	25	25	25
Inspecties kinderopvang	Via de septembercirculaire zijn extra middelen ontvangen voor inspecties door de GGD (nu steekproefsgewijs 5 % per jaar). Niet geheel het nieuwe budget hoeft hiervoor te worden ingezet	15	15	15	15
Laaggeletterdheid	Naar verwachting zal het budget 2019 niet geheel nodig zijn en onderbouwd overgeheveld kunnen worden naar 2020. Hierdoor kan het budget 2020 eenmalig worden verlaagd met 25.000.	25			
Jeugdgezondheidszorg	Dit betreft geld dat over is van het budget voor de inkoop van GGD plustaken. De ruimte is ontstaan door tariefverlaging van uren van interne medewerkers van de GGD die ingezet worden voor de uitvoering van wettelijke taken binnen het basistakenpakket (lokale accenten). Door de tariefsverlaging kunnen er meer extra inkoop uren van plustaken (extra bekostiging) naar lokale accenten worden geschoven (vallen onder het basistakenpakket wat reeds bekostigd door de inwonersbijdrage aan de GGD). Hierdoor blijft er budget bij de GGD plustaken over.	20	20	20	20

BEDRAGEN * € 1.000

WAT	HOE	2020	2021	2022	2023
Stelpost OMO	Deze stelpost staat al enig jaar in de exploitatie. Voorgesteld wordt om deze structureel te schrappen.	157	157	157	157
Incidentele subsidies sport	Voor incidentele subsidies is € 20.000 opgenomen in de begroting. De jaarlijkse incidentele subsidies zijn moeilijk in te schatten. In 2018 zijn weinig aanvragen binnengekomen. Het is redelijk om deze post vanaf 2020 met € 10.000 te verlagen.	10	10	10	10
Kwaliteitsimpuls groen blauw stimuleringskader	Voor kosten ten laste van dit budget kan elders dekking worden gevonden.	25	25	25	25
Accountantskosten	Accountantskosten verlagen i.v.m. nieuw contract.	40	40	40	40
Inhuurbudget heffen en invorderen	Op dit moment is een budget geraamd voor flexibele schil bij belastingen en tbv toeristenbelasting. Budget is meer dan toereikend en kan hierdoor met € 25.000 verlaagd worden.	25	25	25	25
Areaaluitbreiding OZB	Bij de berekening van de opbrengsten OZB rekening houden met een areaaluitbreiding ivm nieuwbouw. De extra opbrengst als gevolg van deze areaaluitbreiding opnemen als hogere OZB opbrengst. Daar tegenover de aanpassing van de algemene uitkering als gevolg van deze areaaluitbreiding ook verwerken. Netto inrekenen € 100.000 voordeel per jaar.	100	200	300	400
Stelpost overig	Structurele stelpost die niet geoormerkt is schrappen.	50	50	50	50
Openbare orde en veiligheid	Budget herkenbaarheid politie kan met aankoop politiebureau komen te vervallen.	25	25	25	25
Illegale dumping gevaarlijke stoffen	Vervallen van structureel budget van € 50.000 voor het verwijderen van illegale dumping van gevaarlijke stoffen door een gespecificeerd bedrijf. Indien kosten zich voordoen ten laste van de post onvoorzien brengen.	50	50	50	50
Rentecomponent van duurzaamheidsleningen gemeentelijke gebouwen	Bij de MvM was een revolverend fonds opgenomen voor verduurzamen gemeentelijk vastgoed. Realisatie was financieel technisch niet mogelijk en het verduurzamen is op een andere manier gerealiseerd. Het budget (rentecomponent) kan vervallen.	24	24	24	24
	TOTAAL OMBUIGINGEN VERLAGING BUDGETTEN (BESTAAND BELEID)	2.005	2.030	2.130	2.230

BIJLAGE 4 OVERZICHT VAN OMBUIGINGSKEUZES 2020 E.V.

OMBUIGINGSKEUZES M.B.T. EXPLOITATIE

BEDRAGEN * € 1.000					
WAT	HOE	2020	2021	2022	2023
Dividend BNG	In 2017 was de winstuitkering gebaseerd op 37,5% van de nettowinst. Over 2018 heeft de AVA van de BNG besloten dit te verhogen naar 50%. Wij nemen deze verhoging op in de begroting 2020 e.v.	62	62	62	62
Stelpost onvoorzien	Verlagen met € 100.000 o.a. op basis van het werkelijk gebruik van deze post.	100	100	100	100
Communicatie en voorlichting	Achterwege laten van wettelijke publicaties in huis aan huis bladen m.i.v. 2021		20	20	20
Verlagen storting voorziening groot onderhoud gebouwen.	Investerings groot onderhoud 2019-2018 klein onderhoud en duurzaamheid enkele gebouwen op nul zetten ivm diverse ontwikkelingen (verkoop/nieuwbouw) of mogelijke sloop.	117	117	117	117
Verlagen aantal wethouders	Het aantal wethouders terugbrengen van 6 naar 5 wethouders.	111	111	111	111
Regionaal veiligheidsbeleid	Afspraak met de gemeenten binnen het basisteam Meierij is dat de komende beleidsperiode 2 euro per inwoner per jaar wordt gereserveerd. Dit zou (in samenspraak met de andere gemeenten) teruggebracht kunnen worden naar een bijdrage van 1 euro per inwoner.	80	80	80	80
Extra middelen combinatiefuncties	Extra structurele opbrengst via gemeentefonds in 2020 voor personeelskosten die reeds in de begroting zitten.	27	27	27	27
Onderwijsbegeleiding	Vergoeding Anne Frankkrant is m.i.v. 2019 gestopt.	1	1	1	1
Onderwijsbegeleiding	Regeling stopt in 2021 (wordt afgebouwd).		49	49	49
Glasverzekering schoolgebouwen	Premie glasverzekering: € 47.000. Schadegevallen in 2018 was € 7.000 (handhaven als budget 'eigen risico' in begroting). Per saldo een besparing van € 40.000	40	40	40	40
Groenonderhoud	Het budget voor groenonderhoud verlagen met € 200.000. Deze kostenreductie wordt gerealiseerd door een balans te zoeken in het B en C niveau, waarbij vooral het beheer in het buitengebied in samenhang wordt gebracht met verkeersveiligheid, watersystemen en ecologische doelen.	200	200	200	200
Kunstwerken	Aanschaf kunstwerken dekken uit algemene risicoreserve, structureel budget verlagen met € 40.000. Jaarlijks exploitatiebudget van € 10.000 voor kleine aanschaffingen opgenomen. Jaarlijks incidentele uitgaven ramen van € 40.000 met als dekking algemene reserve, over te hevelen aan het eind van het jaar indien niet uitgegeven.	40	40	40	40
Amateurkunsten	Voor toekomst mogelijkheid bezien of kunst- en cultuurprijs eens in de twee jaar kan plaatsvinden.	5	5	5	5
Extra doorberekenen kosten aan riolering	Extra kosten doorberekening aan riolering. Doorrekening van straatreiniging naar riolering aanpassen van 20% naar 33%. Dit is een reëel en hanteerbaar percentage. Hierdoor kan de storting aan de voorziening riolering neerwaarts worden bijgesteld.	110	110	110	110
Energie neutraal 2050	In de begroting 2019 is in aanvulling op bestaande budgetten structureel € 450.000 specifiek opgenomen voor duurzaamheid. In het uitvoeringsprogramma duurzaamheid is een aantal projecten opgenomen die eenmalig zijn zoals bijvoorbeeld het onderzoek naar energie uit water of de RES. Bij andere projecten is voor de opstart een hogere financiële bijdrage nodig of is een financiële aanjaagfunctie gewenst, waarna in volgende jaren de structurele lasten lager zijn. Hierdoor kan het structurele budget verlaagd worden met € 100.000.	100	100	100	100
Uitvoering duurzaamheidsprogramma	Het duurzaamheidsprogramma bestaat uit eenmalige projecten. Wij stellen voor deze projecten te dekken uit eenmalige middelen (algemene risico reserve).	350	350	350	350
Leges principeverzoeken	Met verhoging bedrag per verzoek kan totale opbrengst in begroting ook verhoogd worden	25	25	25	25
Leges omgevingsvergunningen	Op basis van realisatie 2018 kan raming begroting 2020-2023 verhoogd worden.	300	300	300	300
TOTAAL OMBUIGINGSKEUZE M.B.T. EXPLOITATIE		1.668	1.737	1.737	1.737

OMBUIGINGSKEUZES M.B.T. INVESTERINGEN

BEDRAGEN * € 1.000

WAT	HOE	2020	2021	2022	2023
Investerings uitstellen	Betreft Turnvoorzieningen Meierijstad : uitstel tot 2021. Ombuiging betreft dan voordeel kapitaallast ten opzichte van begroting.	20			
Investerings uitstellen	Versterking groenblauwe structuren In begroting opgenomen krediet kan doorgeschoven worden naar 2021. Dit betekent dat de kapitaallasten van deze investering ook een jaar doorschuiven wat een incidenteel voordeel oplevert.	85			
Investerings uitstellen	Sterk vitaal centrum Sint-Oedenrode In begroting opgenomen krediet kan doorgeschoven worden naar 2021. Dit betekent dat de kapitaallasten van deze investering ook een jaar doorschuiven wat een incidenteel voordeel oplevert.	79			
Investerings vervallen	Vrachtwagenparkeerplaats: Investering (€ 3,7 miljoen) kan vervallen. Een bedrag van € 60.000 (met als dekking algemene reserve) is opgenomen in deze kadernota voor een evt verkenning naar alternatieven, waarvan het resultaat t.z.t. kan worden teruggekoppeld naar de raad al dan niet icm een verzoek om middelen beschikbaar te stellen.		77	77	77
	Door het schrappen van de investering vrachtwagenparkeerplaats kunnen ook de beheerkosten van de vrachtwagenparkeerplaats geschrapt worden	30	30	30	30
Investerings vervallen	In de mijpalen van Meierijstad is een krediet opgenomen van € 1,5 miljoen voor investeren in buurt en wijken in relatie tot burgerparticipatie. Deze investering kan vervallen.	64	64	64	64
Investerings verlagen	Investering uniformering verkeersmaatregelen 2020 verlagen met € 250.000. Leidt tot verlaging van kapitaallasten.	11	11	11	11
Investerings verlagen	Investering uitvoeringsplan mobiliteit met de volgende bedragen verlagen 2020: € 100.000 2021 en 2022: € 200.000 2022 Leidt tot lagere kapitaallasten.	4	12	20	20
TOTAAL OMBUIGINGSKEUZE M.B.T. INVESTERINGEN		293	194	202	202

BIJLAGE 5 VERVANGINGSINVESTERINGEN 2020

BEDRAGEN * € 1.000			
VERVANGINGSINVESTERINGEN 2020	PROGRAMMA	INVEST. BEDRAG	LASTEN 2020
Vervanging diverse voertuigen	div.	1134	121
Meubilair	0	50	4
Bedrijfsvoering	0	275	58
Sport	5	766	71
Skatebaan	5	50	4
		2275	258
Incidentele vervangingen klein materieel	5		48
Totaal		2275	305
DEKKINGEN			
Incidenteel voordeel 1e jaar 50% van kapitaallasten			129
Stelpost vervangingsinvesteringen			176
Totaal dekkingen:			305

Toelichting vervangingsinvesteringen 2020

Vervanging diverse voertuigen

Voertuigen welke technisch en economisch zijn afgeschreven worden vervangen. Het betreft hier o.a. hoogwerker, zoutstrooiers, veegmachine e.a.

Vervanging meubilair

Vervanging inrichting trouwzalen Bibliotheek Veghel en oude raadhuis Erp € 50.000

Het meubilair in de beide trouwlocaties is versleten. Het nieuwe meubilair dient voor meerdere doeleinden in de ruimte te kunnen worden ingezet. Naar schatting kan voor een beperkt budget ca. 25.000 euro per locatie een en ander worden opgefrist.

Diverse vervangingen binnen bedrijfsvoering van de organisatie

Call center oplossing € 50.000

Het contract van de call center oplossing loopt af; de ondersteuning door de leverancier wordt beëindigd. De gemeente neemt deel aan de landelijke aanbesteding telefonie waardoor de implementatie van landelijk gekozen oplossing moet plaatsvinden.

Vervanging PIMS-Youpp € 75.000

Op dit moment hebben we een personeelsinformatiesysteem van Centric (PIMS@all/Youpp). Centric heeft besloten te stoppen met deze applicatie waardoor wij gedwongen zijn over te stappen naar een andere applicatie. Op basis van soortgelijke aanbestedingen bij een andere gemeente schatten we de kosten voor initiële aanschaf, implementatie en ondersteuning bij de aanbesteding op € 75.000

Implementatie nieuw Klantgeleidingssysteem € 150.000

De gemeente beschikt over een klantgeleidingssysteem waarvan het contract afloopt. Gekeken wordt of het volgens de aanbestedingsregels is toegestaan om met de huidige leverancier een nieuwe overeenkomst aan te gaan. Indien dat niet mogelijk blijkt zal een aanbesteding en complex implementatietraject plaats moeten vinden. Het systeem wordt o.a. gebruikt voor Klantgeleiding, roostering en betaling.

Diverse vervangingen sport

Vervanging hockeyveld VMHC Geel Zwart (Veghel) € 207.000

Het semi-waterveld van VMHC Geel-Zwart is 15 jaar oud en aan het eind van de levensduur (gesteld op 12 jaren). Het hockeyveld voldoet niet meer aan de gestelde eisen en zal door de hockeybond worden afgekeurd. De toplaag is op zeer korte termijn (gepleit is vóór speelseizoen 2019/2020) aan vervanging toe. Met intensief onderhoud wordt dit veld wellicht voor het komende seizoen nog goedgekeurd.

Vervanging hockeyveld MHC Sint-Oedenrode € 207.000

Het tweede hockeyveld (op zandbasis) van MHC Sint-Oedenrode is 18 jaar oud en aan het eind van de levensduur (gesteld op 12 jaren). Het hockeyveld voldoet niet meer aan de gestelde eisen en zal door de hockeybond worden afgekeurd. Met extra onderhoud kan dit maximaal nog dit seizoen mee.

Vervanging toplaag kunstgrasveld 3 hockeyvereniging Hopbel € 130.000

Het kunstgrasveld 3 van hockeyvereniging Hopbel is in 2009 aangelegd. De toplaag heeft een economische levensduur van 10 jaar en is dus in 2019 helemaal afgeschreven. De toplaag van het kunstgrasveld van hockeyvereniging Hopbel heeft een technische levensduur van 11 jaar en dient in 2020 vervangen te worden.

Vervanging korfbalvelden KVS'17 € 95.000

Korfbalvelden van KVS'17 (Schijndel) zijn aan het eind van de levensduur. Uit onderzoek op last van de Korfbalbond is gebleken dat de vezellengte niet meer voldoet aan de gestelde eisen. In combinatie met aanzienlijke mosvorming veroorzaakt de te korte vezellengte gladheid. Eén van de velden is al afgekeurd door de bond. Met extra onderhoud kan het andere veld maximaal nog dit seizoen mee.. KVS'17 is in 2017 ontstaan na fusie van de korfbalverenigingen DKV Alico en KV De Boemerang. De capaciteitsbehoefte van KVS'17 is 2 velden. De afschrijvingstermijn van de nieuwe velden kan op 12 jaar gesteld worden.

Vervanging toplaag kunstgras korfbalvereniging Celeritas € 34.000

Het kunstgrasveld van korfbalvereniging Celeritas is in 2008 aangelegd. De toplaag heeft een economische levensduur van 10 jaar en is dus in 2018 helemaal afgeschreven. De toplaag van het kunstgrasveld van korfbalvereniging Celeritas heeft een technische levensduur van 12 jaar en dient in 2020 vervangen te worden.

Vervanging terreinuitrusting diverse sportparken € 93.000

Na inventarisatie van alle sportcomplexen blijkt dat er bij vele complexen de terreinafscheiding dusdanig kapot c.q. versleten is dat deze vervangen dient te worden. Ook de ballenvangers welke nu voorzien van gaas dienen vervangen door ballenvangers met staafmatten, welke aanzienlijk langer mee gaan dan gaas. Uitvoering zal plaatsvinden in de jaren 2019 t/m 2021.

Vervanging skatebaan in St Oedenrode € 50.000

De skatebaan in St Oedenrode moet vervangen worden. De bestaande skatebaan moest verwijderd worden vanwege geluidsoverlast. Het afgelopen jaar is na uitgebreid locatieonderzoek en geluidsonderzoek een nieuwe locatie gevonden. Hier moet een nieuwe ondergrond worden aangelegd waarop nieuwe skate elementen kunnen worden geplaatst. Dit gebeurt in overleg met de buurtbewoners en de jongeren uit St Oedenrode. De kosten voor deze vervanging bedraagt € 50.000,-.

Incidentele vervangingen klein materieel

Klein materieel met een aanschafwaarde kleiner dan € 5.000 wordt niet afgeschreven maar ineens ten laste van de exploitatie gebracht. Voor 2020 zijn een aantal aanhangers aan vervanging toe alsmede de rioolreiniger.

BIJLAGE 6 MEERJARIG INVESTERINGSPROGRAMMA 2021-2023

<i>BEDRAGEN * € 1.000</i>						
MEERJAREN INVESTERINGSPROGRAMMA	PROGRAMMA	INVEST. BEDRAG	2.020	2.021	2.022	2.023
Vervanging wegen 2021	2	5000			217	215
Vervanging wegen 2022	2	5000				217
Vervanging wegen 2023	2	5000				
Uniformering verkeersmaatregelen 2021	2	316			14	14
Uniformering verkeersmaatregelen 2022	2	316				14
Vervangingsprogramma openbare verlichting 2021	2	440			22	22
Vervangingsprogramma openbare verlichting 2022	2	440				22
	2				-22	-44
Uitvoeringsplan mobiliteit 2021 *	2	1100			48	47
Uitvoeringsplan mobiliteit 2022 *	2	1100				48
Verbindingsweg N279 Keldonk - Bedrijventerreinen Veghel-west 2022	2	11600			502	498
N279 Veghel-Asten, opgace Meerijstad 2021	2	100		5	5	5
N279 Veghel-Asten, opgace Meerijstad 2022	2	1360			59	58
Vrachtwagenparkeerplaats 2020 *	2	3031		30	30	30
Vrachtwagenparkeerplaats aanleg 2020 *	2	300		33	33	33
Vrachtwagenparkeerplaats gebouw 2020 *	2	400		14	14	14
Vorbereidingskrediet renovatie of nieuwbouw de Empel Erp 2021	4	187			7	7
Realisatie renovatie of nieuwbouw de Empel Erp 2021	4	2152			108	107
Vorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw Bunders-school 2022	4	200			7	7
Vervangende nieuwbouw basisschool de Bunders te Veghel 2021	4	2365			83	82
Vorbereidingskrediet renovatie/nieuwbouw basisschool Antonius te Keldonk 2022	4	147				5
Realisatie renovatie/nieuwbouw basisschool Antonius te Keldonk 2022	4	1722				60
Aanleg kunstgras korfbalveld sportpark Spoorzicht 2021	5	90			5	5
Uitbreiding EVZ en realisering fietsverbinding DUIS Lijntje. 2021	5	550			61	60
Groenrenovaties 2021	5	358		2	15	15
Groenrenovaties 2022	5	128				6
Totaal lasten investeringen:			0	84	1.208	1.547
Dekkingen						
Totaal dekkingen:			0	0	0	0
TOTAAL INVESTERINGEN:			0	84	1.208	1.547
* voorstellen om hierin te schrappen						

BIJLAGE 7 (FINANCIËEL) TECHNISCHE UITGANGSPUNTEN BEGROTING 2020-2023

Algemene financiële kaders

In de Mijlpalen van Meierijstad 2017-2022 zijn algemene financiële kaders opgenomen. Deze gelden als uitgangspunt voor het samenstellen van de begroting 2020. De financiële kaders uit de MvM zijn:

- een stabiele en meerjarig sluitende algemene financiële huishouding,
- de reservepositie en het weerstandsvermogen zijn op orde,
- structurele lasten worden gedekt met structurele inkomsten en
- de gemiddelde belastingdruk zal zo min mogelijk toenemen. Belastingen worden wel trendmatig aangepast (CBS indexering).

Daarnaast is in de MvM voor de financiën van het sociaal domein het volgende opgenomen:

"De financiën van het sociaal domein beschouwen we als een gesloten systeem waarbij overschotten gereserveerd worden binnen een reserve sociaal domein. Incidentele tekorten die niet uit de reserve sociaal domein kunnen worden gedekt, worden verevend met de algemene reserve."

Voor 2020 handhaven we dit uitgangspunt. De verwachting is dat de decentralisatie-uitkeringen vanaf 2021 volledig opgenomen zijn in de algemene uitkering. We onderzoeken of we vanaf 2021 dit uitgangspunt nog kunnen handhaven. In het verlengde daarvan doen we ook een voorstel met betrekking tot de bestemmingsreserve Sociaal Domein. (zie paragraaf Reserves & Weerstandsvermogen en risico-beheersing).

Algemeen

Raming van lasten en baten vindt plaats op basis van het bestaande beleid, inclusief de besluiten die de raad tot en met juli 2019 neemt. Voor nieuw beleid c.q. gewijzigd beleid neemt het college de MvM als startpunt.

Algemene uitkering

De algemene uitkering is gekoppeld aan de rijksuitgaven. De rijksuitgaven worden jaarlijks opgehoogd met loon- en prijsontwikkelingen. Door de koppeling zit een compensatie voor loon- en prijsontwikkelingen automatisch in de algemene uitkering. Door wijziging in de taken (taakmutaties) verandert de algemene uitkering. Bij nieuwe taken wordt geld toegevoegd en bij het weghalen van taken bij gemeenten wordt geld uit de algemene uitkering gehaald.

Wij hanteren de volgende uitgangspunten voor taakmutaties in het gemeentefonds:

- Nieuwe middelen voor een bepaald taakveld reserveren we binnen het taakveld Algemene Uitkering tot de eerstvolgende kadernota/programmabegroting. Op basis van een apart voorstel vindt onderbouwing plaats waarom het geld nodig is binnen dat taakveld. Bij de kadernota/programma-begroting vindt integrale afweging plaats. Middelen kunnen dan ingezet worden voor het betreffende taakveld of toegevoegd worden aan de algemene middelen van de gemeente.
- Bij een verhoging/verlaging van bestaande middelen die geoormerkt zijn zal ook de verhoging/verlaging worden geoormerkt;
- In principe een verhoging of verlaging van de middelen sociaal domein oormerken.

Overheveling van budgetten

Op advies van de accountant nemen we bij de uitgangspunten begroting 2020-2023 de afspraken en bevoegdheden op met betrekking tot budgetoverheveling naar het nieuwe begrotingsjaar. De toegestane manieren zijn opgenomen in de kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV.

Wij kiezen voor de mogelijkheid om de uitvoering van de 'overgehevelde' activiteiten en bijhorende lasten ten laste te brengen van de exploitatie in het nieuwe jaar. Bij het vaststellen van de jaarrekening van het oude jaar stemt de gemeenteraad in met het overhevelen van de niet aangewende middelen naar het nieuwe begrotingsjaar.

Budgetoverheveling vindt alleen plaats als:

- er een beleidsinhoudelijke noodzaak is om het geld te behouden voor uitvoering in het nieuwe jaar
- er in het nieuwe jaar geen middelen beschikbaar om deze uitgaven te dekken (financiële noodzaak)
- de uitvoering in het nieuwe jaar past binnen de planning van het werkatelier
- de daadwerkelijke realisatie uiterlijk plaatsvindt in het nieuwe jaar d.w.z. er kan één keer budgetoverheveling plaatsvinden
- het over te hevelen budget bedraagt minimaal € 25.000.

Prijsindexering

Het bedrag voor prijsstijging reserveren we op één verzamelbudget binnen het programma O onder "overige baten en lasten". De verwachte prijsontwikkelingen baseren we op verwachtingen van het Centraal Plan Bureau (CPB). Bron: Centraal Economisch Plan (CEP) 2019, Prijs netto materiële overheidsconsumptie (IMOC).

Indien prijsstijgingen contractueel zijn bepaald, dan vindt verhoging van het desbetreffende budget plaats ten laste van het verzamelbudget.

Loonkosten

De loonkosten van het gemeentelijk personeel berekenen we op basis van de formatie per 1 mei 2019. De huidige cao heeft een looptijd van 1 mei 2017 tot 1 januari 2019. Indien een nieuwe cao beschikbaar is worden de financiële consequenties hiervan opgenomen.

De ontwikkeling van de loonkosten wordt gebaseerd op de verwachtingen van het Centraal Plan Bureau (CPB). Bron: Centraal Economisch Plan 2019, loonvoet sector overheid.

De loonkosten zijn geraamd op basis van het maximum van de salarisschaal.

Onroerende zaakbelasting

De waardebepaling voor woningen en niet-woningen baseren we op waarde peildatum 1 januari 2019. Waarde mutaties compenseren we in het tarief, hierbij blijft de geraamde opbrengst gelijk. (Aanvulling: de toename van de waarde WOZ als gevolg van nieuwbouw nemen we op als extra inkomsten).

In de meerjarenraming 2020-2022 is rekening gehouden met een extra hogere opbrengst van 2% (tariefsverhoging van 2%) vanaf 2020 bovenop de jaarlijkse indexering.

Onvoorziene uitgaven

Jaarlijks ramen we een bedrag voor onvoorziene uitgaven van € 350.000. Aanvulling: voorgesteld wordt dit te verlagen naar € 250.000.

Sociaal domein

Het Sociaal Domein wordt " budgettair neutraal" uitgevoerd. De financiën van het sociaal domein is een gesloten systeem waarbij overschotten en tekorten gereserveerd dan wel onttrokken worden binnen de bestemmingsreserve sociaal domein.

Grondzaken

Het huidig grondbeleid is situationeel.

Het streven is dat alle grondexploitaties samen minimaal kostendekkend worden uitgevoerd en ieder jaar wordt gekeken welke grondexploitaties kunnen worden afgesloten. Een eventueel positief resultaat wordt toegevoegd aan de algemene risicoreserve.

Vervangingsinvesteringen

Vervangingsinvesteringen worden opnieuw aangevraagd als investering bij de kadernota. Voor 2020 heeft inventarisatie plaats gevonden van vervangingsinvesteringen die integraal worden afgewogen bij de kadernota 2020.

Verbonden partijen

De bijdragen voor verbonden partijen zijn gebaseerd op de kadernota's en begrotingen 2020 van de verbonden partijen.

Subsidies

Het aantal subsidies en de samenstelling wordt gebaseerd op het desbetreffende subsidiebeleid.

Voor de indexeringen wordt de algemene subsidieverordening Meerijstad nageleefd.

Meerijstad zijn we samen!

